VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67

THỨ TƯ

29.5.2024 (22.4 Giáp Thìn)

Số 65 (4042)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

ĐỘNG LỰC PHÁT TRIỂN TỪ CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA VỀ VĂN HÓA

Eo hẹp kinh phí, di tích "kêu cứu"! [2+3]

Không gian trưng bày chính tại di tích lưu niệm quốc gia Cơ quan Xứ ủy Trung Kỳ (TP Huế) đang bị xuống cấp nghiêm trọng *(ảnh lớn)* và nhiều hạng mục bị thấm dột, rêu phong, mái ngói bị sụt lệch *(ảnh nhỏ)*
Ảnh: SƠN THÙY

GIẢI PHÁP ĐẶC THÙ CHO PHÁT TRIỂN VĂN HÓA THỦ ĐÔ:

Nên mở rộng cho các cơ quan TƯ ở Hà Nội

[2]

GIẢI BÁO CHÍ TOÀN QUỐC "VÌ SỰ NGHIỆP PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH" LẦN THỨ HAI:

Nâng cao chất lượng, uy tín giải thưởng

[9]

Hàng không và du lịch cùng kích cầu nội địa

[6]

Chuyện về những em bé truyền cảm hứng

[13]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Ngẫm về Ban đại diện cha mẹ học sinh

●VĂN CHUNG

Vụ việc một học sinh lớp 1 phải "ngồi nhìn cả lớp ăn liên hoan" vì phụ huynh không đóng quỹ ở Gia Lộc, Hải Dương không chỉ phơi bày sự vô tâm của một số phụ huynh học sinh có mặt tại buổi liên hoan, mà còn đặt ra vấn đề khác là có nên duy trì Ban đại diện cha mẹ học sinh (Ban đại diện) nữa hay không?

Theo quy định hiện hành, Ban đại diện được tổ chức trong mỗi năm học, do cha mẹ hoặc người giám hộ học sinh đang theo học ở từng lớp, từng trường cử ra để phối hợp với nhà trường thực hiện các hoạt động giáo dục. **(Xem tiếp trang 4)**

GIAN NAN PHÁT HUY GIÁ TRỊ BẢO VẬT QUỐC GIA

Quy chuẩn nào cho chế độ "đặc biệt"?

[8]

Dự án phục hồi Văn Miếu Vinh nhìn từ... Hà Tĩnh

[5]

THỂ THAO VIỆT NAM:

Hái quả ngọt từ việc tuyển chọn, đào tạo, bồi dưỡng tài năng

[14]

GIẢI PHÁP ĐẶC THÙ CHO PHÁT TRIỂN VĂN HÓA THỦ ĐÔ:

Nên mở rộng cho các cơ quan TƯ ở Hà Nội

● THU SÂM

Phát biểu trong phiên thảo luận của Quốc hội về dự thảo Luật Thủ đô (sửa đổi) vào chiều qua 28.5, nhiều đại biểu cho rằng một số chính sách, giải pháp đặc thù vượt trội cho sự phát triển của văn hóa Thủ đô cũng nên được áp dụng mở rộng cho các thiết chế của các cơ quan Trung ương trên địa bàn thành phố.

Đánh giá cao việc ban soạn thảo đã đưa vào dự thảo Luật những điều, khoản liên quan đến văn hóa để văn hóa Thủ đô thực sự tỏa sáng, dẫn dắt sự phát triển văn hóa của đất nước, đại biểu Bùi Hoài Sơn (Đoàn ĐBQH TP Hà Nội) cho rằng, hiện nay vẫn còn nhiều khó khăn trong việc phát triển văn hóa. Vì vậy, đại biểu mong muốn, một số chính sách, giải pháp đặc thù cho phát triển văn hóa Thủ đô, như quy định trong Điều 41 cũng sẽ được áp dụng mở rộng cho cả các thiết chế của các cơ quan Trung ương ở Hà Nội.

Từ đó sẽ giải quyết được những vấn đề bức xúc ở các dự án, các thiết chế VHTT hiện nay như tại Khu Liên hợp Thể thao quốc gia Mỹ Đình, Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam hay một số thiết chế VHTT khác… "Khi những chính sách này thực sự có ý nghĩa, có thể giải quyết khó khăn cho các thiết chế VHTT này thì chúng ta không nên chờ đợi lâu hơn nữa", đại biểu Bùi Hoài Sơn nêu quan điểm.

Đồng tình với ý kiến của đại biểu Bùi Hoài Sơn, đại biểu Phạm Văn Thịnh (Đoàn ĐBQH tỉnh Bắc Giang) cho rằng, dự thảo Luật đã đưa ra những cơ chế đột phá để phát triển lĩnh vực VHTTDL của Thủ đô. Vậy thì những cơ chế, chính sách này không nên chỉ dành riêng cho các thiết chế VHTT thuộc thẩm quyền của Hà Nội mà nên mở rộng cho các thiết chế của các Bộ, ngành, như Bộ VHTTDL, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam...

Trong việc quản lý, khai thác các thiết chế VHTT cũng phải tính đến cơ chế hợp tác và các Bộ, ngành cũng có thẩm quyền tương tự như quy định với Hà Nội. Đại biểu Nguyễn Thị Sửu (Đoàn ĐBQH tỉnh Thừa Thiên Huế) cũng cho rằng nên bổ sung vào Điều 21 về "Phát triển VHTTDL Thủ đô" quy định cần có cơ chế, chính sách đãi ngộ đối với người có công trong bảo vệ và phát huy các giá trị văn hóa phi vật thể, vật thể.

Trước đó, trình bày Báo cáo tóm tắt một số vấn đề lớn trong giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Thủ đô (sửa đổi), Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật của Quốc hội Hoàng Thanh Tùng cho biết, tiếp thu các ý kiến đóng góp, dự thảo Luật trình Quốc hội lần này đã được bổ sung một số thẩm quyền cho HĐND, UBND thành phố trong việc quyết định và triển khai thực hiện một số giải pháp về phát triển VHTTDL, giáo dục, đào tạo, y tế... ■

Giới thiệu công trình quốc gia kênh Vĩnh Tế trên tem bưu chính

Bộ TT&TT, Tổng Công ty Bưu điện Việt Nam đã phát hành bộ tem bưu chính "Kỷ niệm 200 năm hoàn thành kênh Vĩnh Tế (1824-2024)" vào hôm 28.5. Đây là sản phẩm thuộc chuỗi tem giới thiệu các chương trình, công trình, dự án quan trọng của quốc gia. Bộ tem gồm 1 mẫu tem do họa sĩ Nguyễn Du (Tổng Công ty Bưu điện Việt Nam) thiết kế trên khổ tem 66 x 26 (mm). Trên mặt tem là toàn bộ sơ đồ cổ của kênh Vĩnh Tế gắn với các địa danh liên quan cùng chân dung người thiết kế là Danh thần Thoại Ngọc Hầu.

Bộ tem có gam màu nâu cổ điển, được thiết kế theo phương pháp đồ họa, chắt lọc các chi tiết lịch sử có giá trị. Hình tác giả cũng được trang trọng đặt trong khung. Kênh Vĩnh Tế là thành tựu thủy nông, công trình lớn có nhiều giá trị về quốc phòng, giao thông, thương mại, thủy lợi được đào và hoàn thành vào triều Nguyễn – triều đại phong kiến cuối cùng của Việt Nam. Đáng nói là các giá trị to lớn của hệ thống kênh vẫn được phát huy cho đến ngày nay. Toàn bộ công trình kênh Vĩnh Tế có chiều dài hơn 11.000 trượng (khoảng 91km). Kênh bắt đầu từ bờ Tây sông Châu Đốc (tỉnh An Giang) kết nối với sông Giang

Thành, thành phố Hà Tiên (tỉnh Kiên Giang). Kênh bắt đầu khởi công từ năm 1819 dưới triều vua Gia Long và hoàn thành vào năm 1824 dưới triều vua Minh Mạng. Kênh do Danh thần Nguyễn Văn Thoại (tức Thoại Ngọc Hầu 1761-1829) chỉ huy đào. Ông là người có nhiều đóng góp to lớn trong quá trình mở mang bờ cõi vào thời nhà Nguyễn.

Bộ tem được phát hành đã giới thiệu đến công chúng một công trình quan trọng, có giá trị lịch sử, trí tuệ, sự sáng tạo của cha ông. Qua đó góp phần khơi dậy lòng tự hào dân tộc, nhất là với thế hệ trẻ, khuyến khích họ tìm hiểu lịch sử, có hành động thiết thực góp sức xây dựng, phát triển quê hương, đất nước. **V.D**

Nam Định khen thưởng những tấm gương dũng cảm cứu người trong vụ cháy ở Trung Kính

Ngày 28.5, tỉnh Nam Định tổ chức khen thưởng 2 thanh niên dũng cảm cứu người trong vụ cháy rạng sáng 24.5 tại Hà Nội và thầy giáo cứu học sinh đuối nước ở huyện Hải Hậu sáng 27.5. Lãnh đạo tỉnh Nam Định đã trao Bằng khen của Chủ tịch UBND tỉnh và BCH Đoàn Thanh niên tỉnh cho 2 thanh niên là Hoàng Anh Tuấn (xã Nghĩa Thịnh, huyện Nghĩa Hưng) và Đồng Văn Tuấn (xã Trực Khang, huyện Trực Ninh) đã có hành động dũng cảm cứu 3 nạn nhân trong vụ cháy ở phố Trung Kính (phường Trung Hòa, quận Cầu Giấy, Hà Nội) rạng sáng 24.5.

Tại buổi tuyên dương, Bí thư Tỉnh đoàn Nam Định Triệu Văn Thái biểu dương, ghi nhận và đánh giá cao hành động mưu trí, dũng cảm của 2 thanh niên; khẳng định, hành động của 2 bạn đã thể hiện tinh thần xung kích, góp phần lan tỏa những hành động đẹp của thế hệ trẻ với cộng đồng, là tấm gương để thanh, thiếu niên trong tỉnh học tập và phát huy. Bí thư Tỉnh đoàn Nam Định mong muốn, thời gian tới, các bạn tiếp tục phát huy sức trẻ, giữ lòng nhiệt huyết, tinh thần quả cảm vì cộng đồng; đồng thời đề nghị, các cấp bộ Đoàn tiếp tục lan tỏa các phong trào, hoạt động, những tấm gương thanh niên với những việc làm tốt, cách làm hay, phát huy sức trẻ, xây dựng xã hội văn minh.

Cùng ngày, tại Trường Tiểu học Hải An, lãnh đạo huyện Hải Hậu đã tặng Giấy khen cho thầy giáo Nguyễn Trọng Tài đã dũng cảm cứu học sinh bị đuối nước. Phó Chủ tịch UBND huyện Hải Hậu Lưu Thị Nghiêm đã biểu dương, khen ngợi hành động dũng cảm cứu người của thầy Tài; đồng thời nhấn mạnh, đây là hành động ý nghĩa, nhân thêm những câu chuyện về sự tử tế, tinh thần trách nhiệm trong ngành Giáo dục nói riêng và cả cộng đồng, xã hội nói chung. Trước đó, khoảng 10h15 ngày 27.5, thầy Nguyễn Trọng Tài (giáo viên Trường Tiểu học Hải An) đi qua khu vực gần Nghĩa trang liệt sĩ xã Hải Đường phát hiện 1 học sinh ngã xuống sông, bị nước cuốn xa bờ. Ngay lập tức, thầy Tài đã dừng xe máy và nhảy xuống sông cứu được em N.T.H (học sinh lớp 2A6, Trường Tiểu học Hải Đường). **P.V**

Trong bối cảnh này, nỗi mong chờ Chương trình mục tiêu quốc gia về văn hóa giai đoạn mới được ban hành trở nên càng đau đáu hơn. Đây sẽ không chỉ là nguồn lực hỗ trợ mà còn là đòn bẩy, tạo xung lực quan trọng để hồi sinh, phát triển nhiều công trình, giá trị văn hóa, lấp những khoảng trống bấy lâu.

Mong chờ những nguồn lực

Có mặt tại di tích lịch sử quốc gia Nhà lưu niệm cơ quan Xứ ủy Trung Kỳ (giai đoạn 1938-1939) ở TP Huế, chúng tôi không khỏi xót xa bởi nhiều hạng mục công trình di tích đã xuống cấp nghiêm trọng. Những mảng tường nứt toác, thấm dột, rêu mốc phủ đầy; mái ngói bị sụt, cấu kiện gỗ hư hại và có thể sụp đổ bất cứ lúc nào. Ngay chính giữa ngôi nhà là không gian trưng bày ảnh và các tư liệu liên quan đến những tiền bối của Xứ ủy Trung Kỳ từng tham gia hoạt động tại đây. Bên trên không gian trưng bày, nhiều mảng tường bị nứt và thấm dột đang lan rộng. Khó khăn về kinh phí khiến cho di tích gần như phải đóng cửa, chỉ mở vào các dịp lễ, tết hoặc khi có đoàn khách đăng ký tham quan.

Giữa không gian tấp nập phố xá, di tích quốc gia Nhà lưu niệm cơ quan Xứ ủy Trung Kỳ ở số 95c Gia Long, nay là số 141 Phan Đăng Lưu nằm lọt thỏm và ít ai chú ý. Ông Hồ Đăng Nuôi (76 tuổi) đã có hơn 40 năm sống cạnh di tích, trầm tư, khu phố có nhiều người đi, nhiều người đến, nhưng ít ai biết về di tích lưu niệm Xứ ủy Trung Kỳ, nơi những vị như Lê Duẩn, Nguyễn Chí Diểu, Phan Đăng Lưu, Bùi San… đã từng hoạt động cách mạng. "Di tích đã xuống cấp lắm rồi mà lâu nay không thấy tu bổ, sửa chữa, mở cửa đón khách…", ông nói. Di tích quốc gia cơ quan Xứ ủy Trung Kỳ được giao cho Bảo tàng Lịch sử tỉnh Thừa Thiên Huế quản lý. Một thời gian dài, di tích chưa được trùng tu, tôn tạo tổng thể, lần gần nhất là tu sửa nhỏ vào năm 2011. Giám đốc Bảo tàng Lịch sử tỉnh Thừa Thiên Huế Nguyễn Đức Lộc cho biết, từ nay đến năm 2025 có khoảng 25-30 di tích được ưu tiên trùng tu. Con số được trùng tu, tu bổ so với nhu cầu là rất ít. Trong đó, các di tích do bảo tàng quản lý có trong danh mục nhưng chưa được quan tâm đầu tư thời gian qua như các di tích quốc gia lưu niệm Cơ quan xứ ủy Trung Kỳ, Nhà lưu niệm Phan Bội Châu, di tích Thành Lồi... Những di tích này hiện xuống cấp khá nghiêm trọng, cần được quan tâm sớm. Trong điều kiện của tỉnh còn khó khăn như hiện nay, phía Bảo tàng rất mong muốn nhận được nguồn kinh phí hỗ trợ từ các chương trình như Chương trình mục tiêu quốc gia về văn hóa, từ đó để sớm trùng tu, tu bổ và phát huy giá trị các di tích đang trong diện… nguy cơ.

Cũng theo ông Lộc, nhiều di tích cấp tỉnh mà Bảo tàng quản lý cũng đang xuống cấp, không đảm bảo an toàn để phục vụ khách tham quan. "Nếu có được nguồn kinh phí và thực hiện tốt công tác trùng tu thì các di tích đang có nguy cơ như thế này sẽ phát huy tốt giá trị, phục vụ du khách, nhân dân và các nhà nghiên cứu".

"Vá víu" vì thiếu vốn trùng tu

Di tích Km số 0 ở thị trấn Lạt (Tân Kỳ, Nghệ An) là di tích lịch sử quốc gia đặc biệt, được tỉnh Nghệ An chọn làm điểm du lịch. Nơi đây, vào cuối năm 1972 đã diễn ra sự kiện xây dựng tuyến vận tải Đông

Cổng vào, tường bao quanh, hệ thống sân vườn của Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Km0 tại thị trấn Lạt đã xuống cấp nghiêm trọng và chỉ mới được sửa chữa tạm thời

ĐỘNG LỰC PHÁT TRIỂN TỪ CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA VỀ VĂN HÓA

LTS: Chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia về văn hóa được ngành VHTTDL tham mưu Chính phủ, trình Quốc hội xem xét, đang nhận được sự quan tâm đặc biệt của nhiều cấp, ngành, địa phương…

Chương trình được kỳ vọng sớm thông qua và đi vào thực tiễn, tạo nguồn lực quan trọng cho sự phát triển văn hóa, đồng thời là đòn bẩy, động lực khơi thông, tháo gỡ "điểm nghẽn", để văn hóa thực sự phát huy sức mạnh nội sinh, phát triển ngang hàng với kinh tế, chính trị.

Bài 1:

Eo hẹp kinh phí, **di tích "kêu cứu"!**

● **NHÓM PHÓNG VIÊN**

Những di tích ngàn năm có nguy cơ sụp đổ; hàng loạt công trình, thiết chế văn hóa xuống cấp trầm trọng; đời sống văn hóa tinh thần ở nhiều địa bàn nghèo nàn, trống vắng… Thực trạng ấy đang tồn tại ở không ít địa phương và cấp bách đặt ra sự cần thiết có thêm những cơ chế, chính sách tháo gỡ.

Trường Sơn từ Tân Kỳ đi Lộc Ninh (Bình Phước) dài 1.900 km. Tuyến vận tải trên Đường mòn Hồ Chí Minh góp phần đẩy nhanh việc vận chuyển khí tài, nhu yếu phẩm cũng như con người, đẩy nhanh tiến trình giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Mang giá trị đặc biệt, thế nhưng di tích trên cung đường huyền thoại này lại đang trong tình trạng xuống cấp nghiêm trọng. Bước vào tiền sảnh, đập vào mắt chúng tôi là những mảng tường bị bong tróc, nứt toác. Phần trần nhà vữa bong tróc rơi thành từng mảng, nguy cơ sụp đổ có thể xảy ra bất cứ lúc nào. Tượng đài mô phỏng Km số 0 xuất hiện những vết nứt ở chân đế; mảnh đá ốp lát đế đã bị sụt lún. Hệ thống hàng rào bao quanh hư hỏng, hoen rỉ. Khuôn viên phía sau nhà quản lý và gian trưng bày cỏ mọc um tùm...

Không gian trưng bày chính tại di tích lưu niệm Cơ quan Xứ ủy Trung Kỳ đang bị xuống cấp, đe dọa đến nhiều tài liệu, hiện vật

Xót xa trước thực trạng của di tích, bà Phạm Thu Hằng, cán bộ quản lý khu di tích Km số 0 cho biết: "Di tích đã được xếp hạng cấp quốc gia đặc biệt, nhưng hiện tại vẫn chưa có ban quản lý riêng. Khu di tích vẫn là đơn vị cấp hai của Trung tâm văn hóa huyện Tân Kỳ. Dù UBND tỉnh Nghệ An đã có quyết định công nhận nơi này là điểm du lịch nhưng vẫn chưa được bố trí kinh phí xây dựng các hạng mục kèm theo như bến đỗ xe, nhà chờ, gian hàng lưu niệm…". Hằng năm, địa chỉ đỏ này đón rất nhiều khách tham quan, học sinh, sinh viên tìm đến để giáo dục truyền thống cách mạng, các quân nhân, cựu chiến binh tìm về chiến trường xưa… "Thế nhưng, đơn vị quản lý chỉ có 3 người, lại không được bố trí kinh phí duy tu, tôn tạo nên các cán bộ khu di tích thường phải tự tay dọn cỏ, sơn lại những chỗ bị bong tróc, hư hại", bà Hằng cho biết. Trước thực trạng di tích quốc gia đặc biệt xuống cấp nghiêm trọng, địa phương trình cấp có thẩm quyền để có phương án hỗ trợ kinh phí tu sửa. Tuy nhiên, đến thời điểm này chưa bố trí được ngân sách để tu sửa di tích. "Tu bổ Di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Km0 - đường Hồ Chí Minh là việc làm cần thiết, đáp ứng nguyện vọng của cán bộ, đảng viên, nhân dân trên địa bàn và du khách thập phương", bà Phạm Thu Hằng nhấn mạnh.

Nhiều mảng tường bị nứt, mái ngói sụt tại di tích Cơ quan Xứ ủy Trung Kỳ

Nhà trưng bày cũng đang bị xuống cấp nhiều hạng mục

Trên địa bàn Nghệ An hiện có hơn 2.600 di tích, danh thắng, với 429 di tích đã được xếp hạng, trong đó có 4 di tích quốc gia đặc biệt, 142 di tích quốc gia, gần 300 di tích cấp tỉnh và trên 2.000 di tích chưa được xếp hạng. Trưởng BQL di tích Nghệ An, bà Trần Thị Kim Phượng chia sẻ, với bản sắc riêng, tiềm năng rất lớn nhưng tại nhiều nơi, các di sản văn hóa - lịch sử trên địa bàn tỉnh đang ngày một xuống cấp, thậm chí, nhiều di tích, di sản bị lãng quên. Mặc dù vậy, mỗi năm ngành chỉ được cấp vài, ba tỉ đồng để sửa chữa di tích xuống cấp. So với nhu cầu thì số kinh phí này chỉ như "muối bỏ bể", chỉ đủ để sửa chữa, vá víu. Vì vậy, BQL di tích phải ưu tiên kinh phí để "cứu" các di tích cấp thiết nhất. Mỗi di tích chỉ được bố trí vài trăm triệu đồng, trong khi nhu cầu để phục vụ trùng tu lại lớn hơn rất nhiều. "Có những di tích khi hạ giải để sửa chữa mới phát hiện nhiều cấu kiện gỗ đã bị mối mọt đục rỗng, phải thay, kinh phí lại đội lên. Chúng tôi thậm chí phải năn nỉ nhà thầu bổ sung và… cho nợ", bà Phượng giãi bày.

Sở hữu nhiều di tích, di sản văn hóa là niềm tự hào của người dân xứ Nghệ, song cũng đồng nghĩa với việc cần nhiều nguồn lực để bảo vệ, tôn tạo. Ông Bùi Công Vinh, Phó Giám đốc Sở VHTT tỉnh Nghệ An chia sẻ, một số dự án trùng tu đã được phê duyệt nhưng do không bố trí được nguồn vốn nên phải dừng lại. Hầu hết các di tích đều xuống cấp và cần phải được trùng tu, tu bổ cấp thiết. Mỗi năm, UBND tỉnh Nghệ An cấp khoảng 13 tỉ đồng để tu sửa cấp thiết, tu bổ tôn tạo các di tích bị hư hỏng. Số tiền này không thể đáp ứng được nhu cầu. Phó Giám đốc Sở VHTT Nghệ An kiến nghị, đối với các di tích quốc gia đặc biệt, di tích quốc gia, bảo vật quốc gia, Trung ương cần quan tâm đầu tư kinh phí trùng tu, tôn tạo.

"Nước mắt" từ những di tích ngàn năm như vậy ở các địa phương không hiếm. Hơn bao giờ hết, những khoảng trống thực tế cho thấy các địa phương đang rất trông chờ nguồn kinh phí hỗ trợ từ những "đòn bẩy" thiết thực, trong đó có Chương trình mục tiêu quốc gia về văn hóa. Trong tâm niệm của những cán bộ văn hóa cơ sở lâu năm, Chương trình mục tiêu quốc gia về văn hóa qua nhiều giai đoạn luôn mang tới động lực thiết thực cho sự phát triển, với giá trị không thể đong đếm. Đặc biệt, ở các vùng miền xa xôi, khó khăn, nơi đời sống văn hóa còn có những khoảng trống lớn thì ý nghĩa của Chương trình càng được nhân lên gấp nhiều lần. ■

(Còn tiếp)

> *"Do điều kiện kinh tế khó khăn nên hằng năm UBND huyện chỉ có thể trích một phần kinh phí để tu bổ, sửa chữa những hạng mục nhỏ, bên cạnh đó đôn đốc đơn vị chức năng bảo quản, vận hành di tích, vệ sinh môi trường, chăm sóc khuôn viên di tích…*
>
> *Còn việc tu bổ, nâng cấp để di tích xứng tầm cấp quốc gia đặc biệt là vượt quá khả năng. Đây là di tích quốc gia đặc biệt, rất mong các Bộ, ngành quan tâm xem xét hỗ trợ cải tạo, nâng cấp để di tích tương xứng với vai trò, giá trị vốn có, đáp ứng nguyện vọng chính đáng của các tầng lớp nhân dân và du khách muôn phương.*
>
> **(Ông HOÀNG XUÂN HẠNH, Trưởng phòng Văn hóa và Thể thao huyện Tân Kỳ)**

Đầu tư vào đâu để an toàn và sinh lợi?

● THẾ TUẤN

Tại thời điểm này, lãi suất huy động của ngân hàng tăng, giá nhà đất tăng, giá vàng chưa biết khi nào là đỉnh. Vậy, đầu tư vào đâu sẽ an toàn và hiệu quả?

Suốt hơn một năm, lãi suất huy động thấp, vì thế dòng tiền gửi vào ngân hàng hạn chế. Báo cáo tài chính quý I.2024 cho thấy tăng trưởng tiền gửi của các ngân hàng ở mức rất thấp, thậm chí nhiều ngân hàng lớn ghi nhận tiền gửi khách hàng sụt giảm trong 3 tháng đầu năm như Vietcombank, MB, SHB, VIB, TPBank. Tuy nhiên, kể từ đầu tháng 5 tới nay lãi suất huy động đã có xu hướng đảo chiều đến từ nhóm ngân hàng cổ phần tư nhân.

Tính tới ngày 27.5, đã có khoảng 20 ngân hàng tăng lãi suất huy động. Có ngân hàng tăng lãi suất 2-3 lần trong vòng một tháng. Với, HDBank tăng lãi suất các kỳ hạn với mức tăng 0,3%/năm, áp dụng với các khoản tiền gửi cá nhân kỳ hạn 1-18 tháng. Như vậy, ở kênh tiền gửi trực tuyến, lãi suất kỳ hạn 1-5 tháng của ngân hàng này tăng lên mức 3,25%/năm, kỳ hạn 6 tháng tăng lên 4,9%/năm, còn kỳ hạn 12 tháng tăng lên 5,3%/năm. Đáng chú ý, kỳ hạn 15 tháng lãi suất lên mức 6,1%/năm còn kỳ hạn 18 tháng tăng lên 6,2%/năm. Đây cũng là mức lãi suất gần như cao nhất trên thị trường hiện nay. Việc đó đã kéo theo các ngân hàng khác vào cuộc, trong đó có VIB tăng lãi suất huy động lần thứ 3 liên tiếp kể từ đầu tháng 5. Lãi suất huy động tiền gửi online kỳ hạn 1 tháng của VIB đã tăng 0,3%, lên 2,8%/năm; lãi suất huy động kỳ hạn 3-5 tháng tăng 0,1%/năm, lên mức 3,1%/năm.

Techcombank đã áp dụng mức lãi suất huy động cao cho kỳ hạn 12-36 tháng là 4,7%/năm. Tương tự, MB là 4,6%/năm, áp dụng cho kỳ hạn từ 12-15 tháng. Trong đợt đua tăng lãi suất huy động này, OceanBank được cho là "mạnh tay" nhất với 0,9%/năm. Việc lãi suất huy động tăng ở các ngân hàng cổ phần tư nhân được coi là tín hiệu hút tiền gửi. Trước đó, nhiều người đã rút tiền gửi ở ngân hàng để đầu tư vào những kênh đầu tư khác, trong đó có vàng. Vậy, kênh đầu tư vào vàng thì sao? Cho dù vẫn được cho là kênh đầu tư mạo hiểm, nhiều rủi ro nhưng tới nay sức hút vẫn lớn. Giữa năm 2023, giá vàng SJC quanh mốc 67 triệu đồng/lượng. Sau đó liên tục tăng, lần lượt xô đổ mọi kỷ lục. Tới 15.5, giá vàng SJC leo lên mốc 92 triệu đồng/lượng; có nghĩa là tăng hơn 37% trong vòng một năm (trong quý I/2024 đã tăng 23%); cao hơn hẳn so với lãi suất tiền gửi tiết kiệm của bất cứ ngân hàng nào.

Theo nhóm chuyên gia của Công ty chứng khoán Vietcombank, mặt bằng lãi suất huy động của ngân hàng có thể lên tới 1%/năm so với hiện nay. Tuy vậy, cũng khó tạo ra một cuộc chạy đua lãi suất "bền bỉ" vì dòng tiền vẫn có xu hướng tìm đến kênh vàng, bất động sản, chứng khoán hơn là gửi tiết kiệm. Bất động sản nhà ở dù nhiều biến động và đòi hỏi nguồn tiền lớn nhưng tới nay vẫn là kênh đầu tư khá thu hút. Theo Trung tâm Nghiên cứu thị trường và Am hiểu khách hàng (OneHousing), trong quý I.2024 thị trường bất động sản tại Hà Nội có tới 22.000 giao dịch thành công. Trong đó, 13.000 giao dịch giá trị dưới 5 tỉ đồng, chiếm 44%. Riêng với giao dịch chung cư, có khoảng 12.000 giao dịch và giao dịch chuyển nhượng. Tổng lượng giao dịch nhà trong ngõ đạt gần 9.000 căn (tương đương 92%), còn lại 8% là giao dịch nhà mặt phố.

Lý giải nguyên nhân bất động sản dưới 5 tỉ đồng "hút" khách, OneHousing cho rằng đây là phân khúc giá dành cho các khách hàng có nhu cầu ở thực và nhà đầu tư hướng tới suất đầu tư "vừa miếng". OneHousing cũng cho rằng, hơn 50% người được hỏi đang cân nhắc chuẩn bị mua nhà trong khoảng một năm tới, với mức giá từ 2,5 đến dưới 5 tỉ đồng. Nói như ông Trần Quang Trung, Giám đốc phát triển kinh doanh OneHousing thì vàng tăng giá mạnh, chứng khoán lại chứa nhiều rủi ro nên nhiều người có thể sẽ đầu tư vào bất động sản.

Thực tế cho thấy, ở thời điểm này nhiều doanh nghiệp bất động sản đã có được doanh thu khả quan. Theo Cục Thống kê TP.HCM, doanh thu lĩnh vực kinh doanh bất động sản ước đạt 80.845 tỉ đồng trong 4 tháng đầu năm; tăng 9,8% so với cùng kỳ năm trước. Trong khi đó, số doanh nghiệp bất động sản đăng ký hoạt động mới đạt con số 395 trong 4 tháng đầu năm; tuy giảm 6,6% về số doanh nghiệp được cấp phép song tăng gần 150% về số vốn đăng ký.

Cụ thể hơn, 4 tháng đầu năm nay Vinhomes đạt 8.211 tỉ đồng (lợi nhuận 904 tỉ đồng); Phát Đạt 162 tỉ đồng (lãi 53 tỉ đồng) và Khang Điền 334 tỉ đồng (lãi 64 tỉ đồng). Trở lại với cuộc đua tăng lãi suất huy động của nhóm các ngân hàng cổ phần tư nhân cho thấy, dù vàng và bất động sản vẫn đầy hấp dẫn nhưng gửi tiết kiệm vẫn là sự lựa chọn của nhiều người vì đây là kênh đầu tư không sợ lỗ. Gửi tiết kiệm thường được người trung niên, người nghỉ hưu lựa chọn vì sự an toàn nên đem tiền tới ngân hàng lấy lãi hằng tháng. Mặc dù việc nhóm các tài sản có mức độ đầu cơ cao (như vàng) tăng trưởng rất nóng khiến cho tiền gửi của các ngân hàng sẽ chịu áp lực trong thời gian tới, đặc biệt là tiền gửi có kỳ hạn dài nhưng tiền nhàn rỗi cũng vẫn sẽ tìm đến ngân hàng.

Trong khi đó, theo chuyên gia tài chính - ngân hàng, TS Nguyễn Trí Hiếu thì dù lãi suất tiết kiệm điều chỉnh tăng nhưng mức tăng chưa đủ hấp dẫn để hút dòng tiền. Nhiều ý kiến cũng cho rằng, trong bối cảnh hiện nay khi lãi suất nhà đầu tư có thể nhận được từ kênh đầu tư vào vàng, bất động sản là khá rõ thì việc điều chỉnh lãi suất huy động của cả hệ thống ngân hàng là cần thiết. Tuy nhiên, khi lãi suất huy động tăng thì lãi suất cho vay cũng tăng. Vì thế rất cần đến sự điều chỉnh mang tính tổng thể.

Đặc biệt, với người dân, lúc này đầu tư vào lĩnh vực nào, "xuống tiền" vào đâu để vừa an toàn lại vừa sinh lợi cần đến sự tỉnh tường và quan trọng là phải biết "chớp thời cơ". ■

Đầu tư vào chứng khoán có phải là lợi thế? Ảnh: TRẦN TRUNG

Ngẫm về...

(Tiếp theo trang 1)

Do đó, nhiệm vụ của Ban đại diện đúng ra là đại diện cho ý kiến, nguyện vọng của phụ huynh học sinh góp ý, phối hợp cùng với nhà trường, thầy cô giáo giáo dục, giúp đỡ học sinh ngày càng tiến bộ trong học tập, rèn luyện. Tuy nhiên, thực tế thì vai trò và hoạt động của Ban đại diện lại không như mục tiêu, kỳ vọng. Theo phản ánh của người dân, một số nơi Ban này chủ yếu làm nhiệm vụ đứng ra vận động, quyên góp quỹ cho trường, lớp cũng như thay mặt phụ huynh thăm hỏi, tặng quà thầy, cô giáo các dịp lễ tết...

Nguyên tắc, việc thu quỹ hội phụ huynh đều được phổ biến, quán triệt là trên tinh thần tự nguyện và việc đóng góp theo khả năng, điều kiện. Tuy vậy, thực tế thì ngược lại, ở nhiều trường có định hướng rõ ràng, cụ thể, theo kiểu "gợi ý", "tham khảo" hoặc ví dụ các năm trước, các trường khác, lớp khác và Ban đại diện chỉ làm nhiệm vụ "phổ biến lại", cụ thể hóa các gợi ý đó mà thôi! Điều này dẫn đến việc Ban đại diện buộc phải phân bổ, mức trung bình theo số lượng học sinh của lớp. Thậm chí, một số nơi thu quỹ vì chạy theo phong trào, đua tranh với nhau mà thu quỹ quá cao, theo kiểu tận thu, tìm mọi cách ép buộc phụ huynh phải đóng nhiều khoản vô lý... Như vậy, đã tạo ra sự bất hợp lý khi trong một lớp phụ huynh giàu hay nghèo cũng đều phải đóng quỹ như nhau, gây áp lực cho những gia đình có hoàn cảnh kinh tế khó khăn, khi luôn phải căng mình chạy theo số phụ huynh khá giả. Bởi nếu phụ huynh không đóng, không theo số đông của lớp thì con mình bị thiệt thòi, bị thầy cô bạn bè xa lánh, cô lập mà vụ việc vừa qua ở tỉnh Hải Dương là minh chứng.

Có thể nói, việc duy trì Ban đại diện ở thời điểm hiện nay là không còn cần thiết nữa. Bởi với sự phát triển của công nghệ thông tin, việc liên lạc giữa phụ huynh với nhà trường, thầy, cô giáo là rất dễ dàng, thuận tiện, không cần phải trao đổi qua Ban đại diện. Theo đó, có nội dung gì cần trao đổi thì thầy, cô giáo nhắn riêng cho từng phụ huynh; đối với công việc chung của trường, của lớp thì bàn bạc, trao đổi, thông báo lên nhóm chung zalo, facebook... Kể cả việc vận động đóng góp cho hoạt động phong trào, giúp đỡ hoàn cảnh khó khăn, lễ tết... từng phụ huynh sẽ tự chuyển khoản đến trường, đến thầy cô giáo rất thuận tiện, nhanh chóng. Khi đó không cần qua Ban đại diện và việc cào bằng, phân bổ bình quân cũng sẽ chấm dứt và phụ huynh tùy hoàn cảnh, điều kiện mà đóng góp. ■

Dự án phục hồi Văn Miếu Vinh nhìn từ… Hà Tĩnh

● Bài, ảnh: VŨ TOÀN

Trong những du khách thập phương viếng thăm và dự Lễ hội Văn Miếu Hà Tĩnh, chắc hẳn không ít người trầm tư trước một di tích lịch sử, văn hóa cấp tỉnh mới được phục dựng sau gần hai thế kỷ hoang phế. Trầm tư là bởi họ đang nghĩ về di tích Văn Miếu Vinh từng được UBND tỉnh Nghệ An phê duyệt quy hoạch phục hồi, tôn tạo đã 20 năm nay, nhưng hiện vẫn "nằm im" trên giấy. *Văn Hóa* đã có loạt bài về vấn đề này.

Bằng sự quyết tâm cao, Văn Miếu Hà Tĩnh đã được hồi sinh sau gần hai thế kỷ hoang phế

Và, chúng tôi đã trở lại Văn Miếu Hà Tĩnh để tìm câu trả lời: "Vì sao Văn Miếu Hà Tĩnh được phục hồi, tôn tạo ngoạn mục, làm nức lòng dân đến thế?".

Bí quyết trong tầm tay

Ngày 27.5, trên đường vào TP Hà Tĩnh, chúng tôi dễ dàng nhận ra đường vào Văn Miếu Hà Tĩnh bởi hai tấm biển chỉ đường lịch lãm trên quốc lộ 1. Tấm biển thứ nhất hiện khiêm tốn trên nền xanh, nổi bật giữa dải phân cách của tuyến đường hai chiều thuộc địa phận phường Thạch Linh, TP Hà Tĩnh. Tấm biển thứ hai to, rộng hơn hiện trên nền vàng bên bờ cây, chỉ đường vào Văn Miếu.

Theo con đường thảm nhựa khoảng dăm chục mét, chúng tôi phải dừng lại để chụp hình tấm pano in dòng chữ "Lễ hội Văn Miếu Hà Tĩnh năm 2024". Đang nóng lòng nhìn thấy Văn Miếu Hà Tĩnh nhưng phải dừng lại chụp hình là bởi lần đầu tiên chúng tôi đọc tên một lễ hội mới lạ và đậm chất văn hóa. Tấm pano ghi lễ hội diễn ra từ ngày 23.3 đến 25.3 (14.2 đến 16.2 âm lịch) với bảy nội dung... Đi thêm khoảng 50 mét, Văn Miếu Hà Tĩnh xuất hiện, níu giữ mọi ánh nhìn. Chúng tôi đứng lặng yên, dõi theo toàn cảnh Văn Miếu trên 1,672 ha với cổng chính, tam quan, nhà Đại bái, Tả vu, Hữu vu, nhà Bia, lầu chuông, lầu trống, Văn Miếu môn… Quang cảnh một Văn Miếu mới với tường xây, ngói đỏ giữa cánh đồng khoai lúa như buộc tâm trí chúng tôi hình dung về một Văn Miếu xưa được xây dựng vào năm Minh Mệnh thứ 14 (1833) ở làng Hoàn, xã Đông Lỗ, huyện Thạch Hà, nay thuộc phường Thạch Linh, TP Hà Tĩnh với những ý nghĩa thanh cao của nó.

Trong lầu bia bên trái có tấm Bia phục dựng Văn Miếu Hà Tĩnh bằng đá. Tấm bia in những dòng chữ: "Việt Nam là nước văn hiến, từ xa xưa đã có truyền thống tôn sư, trọng đạo… Hà Tĩnh có truyền thống hiếu học, nhiều người đỗ đạt, thành danh. Văn Miếu Hà Tĩnh (trước gọi là Thạch Hà Văn Miếu)… Trải qua thăng trầm thời gian đã xuống cấp và bị hủy hoại. Năm 2011, trên nền dấu tích cũ, Văn Miếu Hà Tĩnh được xếp hạng di tích lịch sử, văn hóa cấp tỉnh. Năm 2014, UBND TP Hà Tĩnh triển khai dự án phục hồi và phát huy giá trị di tích Văn Miếu Hà Tĩnh. Năm 2023, dự án hoàn thành. Các hạng mục được phục hồi theo kiến trúc trước đây, dựng thêm bia đề danh Tiến sĩ. Cùng với ngân sách tỉnh và TP Hà Tĩnh, công trình có sự hỗ trợ của Tập đoàn Vingroup và các nhà hảo tâm trên mọi miền Tổ quốc... Đây mãi là nơi tôn vinh, lưu danh các bậc hiền tài của một vùng địa linh nhân kiệt".

Đối diện bên phải là lầu bia đề danh Trạng nguyên, Thái học sinh. Tấm bia giúp người xem nhớ đến Trạng nguyên Đào Tiêu, Đặng Bá Tĩnh, Sử Hy Nhan, Sử Đức Huy và Thái học sinh Nguyễn Biểu. Phía sau hai lầu bia này là hai dãy nhà bia đứng trầm mặc, ghi danh những Tiến sĩ, Phó bảng người Hà Tĩnh qua các khoa thi.… Lần theo những tư liệu quý trên, chúng tôi tìm gặp TS Nguyễn Tùng Lĩnh, Trưởng phòng Quản lý văn hóa (Sở VHTTDL Hà Tĩnh). Tại cuộc gặp, chúng tôi được biết thêm nhiều tài liệu quý khác về Văn Miếu Hà Tĩnh và Văn thánh tại Hà Tĩnh. Những tài liệu này đã được TS Lĩnh tích góp sau hơn 10 năm dày công tìm đọc, sưu tầm và biên soạn thành hai cuốn sách chuyên khảo "Văn Miếu, Văn thánh Hà Tĩnh" và "Bia quan thượng" (Bia trị thủy) do Nhà xuất bản Đại học Vinh ấn hành, tháng 3.2024. Trao đổi về bí quyết phục hồi, tôn tạo Văn Miếu Hà Tĩnh, TS Lĩnh tâm sự một số chi tiết tâm đắc rồi nói một câu ngắn gọn với vẻ đăm chiêu: "Cái khó nhất là việc phục hồi, tôn tạo Văn Miếu có được lãnh đạo ngành và tỉnh quan tâm sâu sắc hay không".

Nhà hậu cung của Văn Miếu Vinh còn sót lại, đang bị Công ty CP In Nghệ An biến thành nhà kho

Trước đó, tại Ban quản lý dự án đầu tư xây dựng và phát triển quỹ đất TP Hà Tĩnh, ông Nguyễn Chí Công (cán bộ của Ban, trực tiếp phụ trách dự án phục hồi và phát huy giá trị di tích Văn Miếu Hà Tĩnh) cho hay: Dự án được UBND TP Hà Tĩnh đề xuất. UBND tỉnh phê duyệt năm 2010. Tổng mức đầu tư gần 75 tỉ đồng. Ba gói thầu của 11 hạng mục (nhà Đại bái, nhà Tả vu, nhà Hữu vu, hai nhà bia, lầu trống, lầu chuông, Văn Miếu môn, cổng tứ trụ, nhà đại tiết, hồ bán nguyệt, cổng phụ). Nguồn vốn từ ngân sách tỉnh là 13 tỉ đồng. Tập đoàn Vingroup hỗ trợ 13 tỉ đồng. Một Việt kiều Nga hưng công 3 tỉ đồng. Hội đồng hương Hà Tĩnh tại Hà Nội 1 tỉ đồng. Còn lại được trích từ ngân sách TP Hà Tĩnh. Ban chỉ đạo thực hiện dự án do UBND tỉnh thành lập. Dự án khởi công năm 2014, hoàn thành năm 2023. Trong quá trình thi công, hạng mục nào hoàn thành thì được đưa vào hoạt động hạng mục đó. "Vất vả nhất là ba năm đi tìm nhà tài trợ trước mốc khởi công (2010-2013)", ông Công nhấn mạnh thêm một bí quyết.

Độc đáo lễ hội Văn Miếu

Ông Hồ Quốc Tuấn, Trưởng phòng VHTT, TP Hà Tĩnh cho hay, ý tưởng về Lễ hội Văn Miếu Hà Tĩnh có từ năm 2021. Bắt đầu từ "mối cơ duyên" giữa ông Trần Hậu Tuấn (Trưởng ban Tuyên giáo Thành ủy Hà Tĩnh) với một nữ Việt kiều Pháp là Nguyễn Sông Hương. Bà Hương sưu tầm, lưu giữ nhiều tấm ảnh quý về các đường làng, dãy phố và thành Hà Tĩnh xưa, trong đó có ảnh Văn Miếu Hà Tĩnh.

Cùng với những tấm ảnh này là một số bài báo về Văn Miếu Hà Tĩnh. Đặc biệt nhất là bài báo viết về lễ tế Văn Miếu vào ngày Đinh đầu tiên của tháng 2 âm lịch (lễ tế Xuân đinh). Sau lễ tế này là lễ tế Thu đinh vào ngày Đinh cuối tháng 8 âm lịch, tức là ngày lễ tế Nho thánh và các vị tiên hiền. Lễ tế do các quan đầu tỉnh và các bô lão chủ trì lúc 1, 2 giờ sáng. Hội Tư văn (tổ chức của giới nho sĩ, gồm các nhà khoa bảng, văn thân tiêu biểu trong tỉnh) đảm nhiệm việc tế. Từ gợi ý này, TP Hà Tĩnh xây dựng lễ hội Văn Miếu thành Sen. Theo TS Nguyễn Tùng Lĩnh, trước lễ tế, quan viên địa phương, bô lão chít khăn đóng, mặc áo dài làm lễ. Sau tế, có cuộc hội ẩm của quan chức, văn thân hàng tỉnh. Những người đậu đạt cao, trước khi nhận ấn tín, mũ áo vua ban, thường đến Văn Miếu lễ bái để tỏ lòng biết ơn các vị Nho thánh đã ban ân đức, học hành đỗ đạt, làm rạng rỡ cho các sĩ tử vùng đất Hà Tĩnh. Ngoài lễ tế, Văn Miếu còn là nơi tổ chức các kỳ thi sát hạch học trò toàn tỉnh, chọn người giỏi để đi thi Hương.

Bây giờ, tính chất của Lễ hội Văn Miếu Hà Tĩnh được biến đổi linh hoạt nhằm đáp ứng nhu cầu sinh hoạt tâm linh của người dân; phát huy truyền thống tôn sư, trọng đạo; tôn thờ đạo học; giữ gìn, phát huy bản sắc văn hóa địa phương. Riêng lễ rước Văn phòng tứ bảo, cầu linh ứng gồm bốn món bút - giấy - mực - nghiên do đội nam thanh niên chưa xây dựng gia đình đội lên đầu để rước lễ. Kết thúc phần lễ, Văn phòng tứ bảo được chuyển đến các thầy đồ viết chữ thư pháp, viết tặng người dân theo sở thích. Trong các giáo viên, học sinh viết chữ đẹp toàn thành phố đã thi trong lễ hội sẽ chọn ra người xuất sắc nhất đến viết, chấm tại Văn Miếu và trao thưởng ngay tại Văn Miếu để báo công và tri ân các vị khai nguồn đạo học…

Càng ngưỡng vọng về công trình phục hồi Văn Miếu Hà Tĩnh bao nhiêu thì lại càng suy tư bấy nhiêu về dự án phục hồi, tôn tạo di tích Văn Miếu Vinh, bởi dự án này đã được khởi động cách nay hơn hai thập kỷ nhưng vẫn đang dừng lại ở con dấu, chữ ký, còn trên thực địa dấu tích xưa là những công trình cấp bốn… ■

Hàng không và du lịch cùng kích cầu nội địa

● ĐINH AN

Tháng 6 là giữa mùa hè, nhưng giá vé máy bay trong nước sẽ giảm 40 - 50% so với kỳ nghỉ lễ 30.4 - 1.5, nhiều gia đình đang háo hức đặt tour tới các điểm đến xa khi học sinh, sinh viên đã bước vào kỳ nghỉ hè 2024. Các công ty lữ hành, du lịch, các điểm đến cũng tích cực hưởng ứng chương trình kích cầu du lịch nội địa "Người Việt đi du lịch Việt - Việt Nam tôi yêu" do Bộ VHTTDL phát động.

Vé máy bay giảm, khách du lịch tới tấp đặt tour dịp hè 2024

Người dân háo hức

Anh Nguyễn Nhật Minh (Đống Đa, Hà Nội) cho biết: "Qua tham khảo từ các phòng vé, giá vé máy bay đã giảm rất nhiều so với các kỳ cao điểm Tết nguyên đán và 30.4 - 1.5. Cụ thể, giá vé Hà Nội - Cam Ranh (Nha Trang) từ ngày 28.6 - 1.7 chỉ 1,7-1,9 triệu đồng/chiều, giá vé Hà Nội - Phú Quốc 1,9-2,1 triệu đồng/chiều (tùy khung giờ và hãng hàng không). Nhưng nhìn chung, đây là giá vé có thể chấp nhận được, phù hợp với thu nhập của nhiều gia đình. Chúng tôi đã chọn Phú Quốc cho kỳ nghỉ hè năm nay".

Cũng đang lựa chọn cho gia đình chuyến du lịch hè 2024, chị Hoàng Thanh Huyền (Cầu Giấy, Hà Nội) cho biết, cả gia đình đang rất háo hức đi du lịch Đà Nẵng vì giá máy bay từ khoảng tháng 6, 7, 8 đang rất hợp lý. Vé đi Đà Nẵng chúng tôi đặt chỉ 1,2-1,3 triệu đồng/chiều, bay từ ngày 8-11.7. Tham khảo thêm các đường bay Hà Nội - Cần Thơ, giá 1,8 triệu đồng/chiều; Hà Nội - Pleiku (Gia Lai) 1,7 triệu đồng/chiều; Hà Nội - Đà Lạt (1,7 triệu đồng/chiều). Tùy khung giờ và hãng hàng không có các mức giá khác nhau, đã bao gồm thuế, phí. Mức giá này rất hấp dẫn với những gia đình chọn điểm đến xa, di chuyển bằng tàu, ô tô mất thời gian".

Ngày 28.5, khảo sát của *Văn Hóa* đối với đường bay Hà Nội-TP.HCM của các hãng Vietnam Airlines, Bamboo Airways, Vietravel Airlines, Vietjet Air, thời gian bay từ tháng 6-9, giá vé hạng phổ thông một chiều, đã bao gồm thuế, phí; tùy theo khung giờ, giá từ 1,6 triệu đồng đến hơn 1,9 triệu đồng/chiều, giảm nhiều so với cao điểm nghỉ lễ 30.4 - 1.5.

Trước đó, để đáp ứng nhu cầu đi lại của người dân mùa du lịch hè 2024 và giai đoạn đến cuối năm, đại diện Cục Hàng không Việt Nam cho biết, Cục đã yêu cầu các hãng lên phương án tăng số chỗ, số chuyến, số giờ bay, nhằm "hạ nhiệt" giá vé. Các hãng hàng không đang tăng tần suất bay đêm và sáng sớm, đồng thời xây dựng kế hoạch, các chương trình khuyến mại, giảm giá vé.

Các hãng cũng đã khai thác và mở bán tăng cường nhiều chuyến bay vào khung giờ muộn từ sau 21 giờ hằng ngày, tập trung vào một số địa điểm du lịch như: Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng, Nha Trang, Quy Nhơn… nhằm đáp ứng nhu cầu của hành khách, đặc biệt là khi nhu cầu du lịch hè tăng cao. Người dân cũng được khuyến cáo chủ động lên kế hoạch cho chuyến đi từ sớm để có cơ hội mua vé máy bay trong dải giá thấp và trung bình. Bên cạnh đó, nhằm tăng cường bay đêm để phục vụ nhu cầu đi lại của hành khách dịp cao điểm hè 2024, Vietjet Air đã cung ứng thêm hàng triệu vé máy bay.

Hãng hàng không Vietjet thông tin, trong dịp cao điểm hè năm nay, Hãng cung cấp thêm 1,4 triệu vé bay, tương đương mức tăng xấp xỉ 35% tải cung ứng nội địa để phục vụ người dân và du khách trên các đường bay đến và đi từ TP.HCM, Hà Nội, Đà Nẵng, Nha Trang, Quy Nhơn, Phú Yên, Phú Quốc, Đà Lạt… Vietjet Air cũng đồng thời mở bán các chuyến bay đêm với mức giá kích cầu từ TP.HCM đi các tỉnh phía Bắc như: Hà Nội, Hải Phòng, Vinh, Thanh Hóa... Những đường bay phục vụ nhu cầu du lịch trong nước dịp hè này đều được tăng tần suất. Trong bối cảnh thiếu hụt máy bay, Vietjet đã tăng cường các chuyến bay đêm với mức tăng xấp xỉ 46% số chuyến bay đêm so với thường lệ, tương đương với chuyến 3.100 chuyến bay đêm trên các đường bay từ Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng, Nha Trang đi và đến các tỉnh, thành.

Đại diện Hãng hàng không Quốc gia Việt Nam cho biết, từ ngày 4.6, Vietnam Airlines sẽ tăng cường chuyến bay giữa Đà Nẵng và Đà Lạt để đáp ứng nhu cầu đi lại của hành khách, đồng thời góp phần kích cầu du lịch khu vực miền Trung - Tây Nguyên. Theo đó, mỗi tuần Vietnam Airlines khai thác đường bay Đà Nẵng - Đà Lạt bằng máy bay Airbus A321 vào các ngày thứ Ba, thứ Năm, thứ Bảy.

Hàng loạt chương trình kích cầu

Để đón đầu mùa du lịch 2024, Công ty Du lịch Vietravel đã triển khai từ sớm chương trình khuyến mại hè 2024 mang thông điệp "Hội hè cực bốc - Cơn lốc niềm vui". Đây là chương trình ưu đãi có quy mô lớn trong năm của Vietravel với nhiều mức giảm giá hấp dẫn, cùng hàng nghìn phần quà tặng "giải nhiệt" trong thời gian triển khai từ 4.5 đến hết 31.7.

Theo kết quả khảo sát thị trường, xu hướng du lịch trong năm 2024 đang có nhiều sự thay đổi đầy mới mẻ. Tính đến thời điểm hiện tại, các địa điểm có biển như: Quảng Ninh, Đà Nẵng, Quy Nhơn, Nha Trang, Phan Thiết, Phú Quốc… Các điểm đến ở nước ngoài thuộc khu vực châu Á như: Thái Lan, Singapore, Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản… là những tọa độ yêu thích của nhiều du khách Việt Nam. Bên cạnh đó, khu vực châu Âu, Úc, Mỹ, Phi cũng đang thu hút tín đồ đam mê du lịch khám phá, nghỉ dưỡng trên các siêu du thuyền hạng sang.

Nhận định những xu hướng, thay đổi của mùa du lịch hè năm nay, Vietravel đã xây dựng và làm mới bộ sản phẩm, nâng cao trải nghiệm cho khách với mức giá cực hấp dẫn. Đây cũng là nội dung nằm trong kế hoạch phát triển các sản phẩm du lịch đặc thù, ưu tiên hướng đến nhu cầu đa dạng của nhiều nhóm khách hàng. Đặc biệt, đây còn là cột mốc quan trọng, đánh dấu bước đột phá của Vietravel trong quá trình đưa ra thị trường nhiều tuyến tour chất lượng, đẩy mạnh trải nghiệm văn hóa - ẩm thực trên từng chặng hành trình của mỗi du khách.

Trong đó, chào mừng Ngày Quốc tế Thiếu nhi 1.6, Vietravel đã tung ra chương trình ưu đãi siêu xịn gửi tặng đến các "thiên thần nhỏ" kể từ ngày 4.5 đến 30.6. Theo đó, khi bố mẹ hoàn tất thanh toán tour (từ 2 ngày trở lên) trong khoảng thời gian diễn ra chương trình và có trẻ em dưới 12 tuổi đi cùng (đăng ký tour với giá bằng hoặc nhiều hơn 50% giá tour người lớn) sẽ nhận ngay mức giảm trực tiếp 100.000 đồng/bé đối với đường tour trong nước; hoặc 200.000 đồng/bé đối với các đường tour nước ngoài.

Ngoài ra, để tăng thêm tính kết nối giữa các thành viên trong gia đình, hội bạn thân, Vietravel tiếp tục triển khai ưu đãi theo nhóm. Bên cạnh việc kích cầu du lịch, thông qua ưu đãi này, Vietravel cũng giúp du khách tối ưu chi phí một cách hiệu quả. Cụ thể, kể từ ngày 4.5 đến hết 31.7, khách hàng tiến hành thanh toán tour trọn gói có ngày khởi hành từ 4.5 đến hết 31.8 sẽ nhận nhiều mức ưu đãi, giảm giá từ 100.000 đồng - 700.000 đồng/người khi đăng ký tour trong nước và từ 300.000 đồng/người đến 1,5 triệu đồng/người khi đăng ký tour nước ngoài.

Hưởng ứng chương trình kích cầu du lịch nội địa với chủ đề "Người Việt đi du lịch Việt - Việt Nam tôi yêu" do Bộ VHTTDL phát động, Công ty CP Truyền thông Du Lịch Việt (Du lịch Việt) đã chuẩn bị nhân sự, dịch vụ và xây dựng hơn 200 chương trình du lịch trong và ngoài nước dành cho mùa cao điểm du lịch hè 2024. Du lịch Việt đã hợp tác liên kết với nhiều đối tác cung cấp dịch vụ để có mức giá tour tốt nhất, mức tiết giảm hợp lý, phần nào giải quyết phân vân, quan tâm về giá khi tham gia tour cho gia đình nhiều người… ■

Phê duyệt Quy hoạch chung xây dựng Khu du lịch quốc gia hồ Thác Bà

Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà vừa ký ban hành Quyết định số 396/QĐ-TTg phê duyệt Quy hoạch chung xây dựng Khu du lịch quốc gia hồ Thác Bà, tỉnh Yên Bái đến năm 2040.

Phạm vi nghiên cứu quy hoạch chung xây dựng Khu du lịch Quốc gia hồ Thác Bà bao gồm toàn bộ diện tích mặt nước hồ Thác Bà và vùng phụ cận thuộc địa giới hành chính huyện Yên Bình và huyện Lục Yên (Yên Bái).

Mục tiêu đặt ra nhằm cụ thể hóa Quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch Quốc gia hồ Thác Bà, tỉnh Yên Bái đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; Quy hoạch tỉnh Yên Bái và các quy hoạch khác có liên quan góp phần thúc đẩy phát triển hồ Thác Bà trở thành điểm du lịch hấp dẫn của vùng trung du và miền núi Bắc Bộ với các sản phẩm du lịch đặc trưng gắn với văn hóa truyền thống và hệ sinh thái lòng hồ.

Phấn đấu đến năm 2040, toàn Khu du lịch Quốc gia hồ Thác Bà trở thành một trung tâm du lịch, nghỉ dưỡng, văn hóa có thương hiệu với hệ thống hạ tầng xã hội và kỹ thuật, cơ sở vật chất đồng bộ, hiện đại, sản phẩm du lịch đa dạng, đặc sắc, chất lượng cao và có khả năng cạnh tranh với các nước trong khu vực và quốc tế.

Quy mô khách du lịch đến năm 2030, đạt khoảng 1,5 triệu lượt khách; đến năm 2040, đạt khoảng 4,5 triệu lượt khách. **THỦY TRÚC**

Giữ chân du khách bằng **bánh ốc, cườm đá**

● **Bài, ảnh: KHÁNH CHI**

Là một trong 7 địa phương ở Quảng Nam thụ hưởng Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", thời gian qua, huyện Bắc Trà My đã xây dựng chương trình, kế hoạch và triển khai thực hiện các nội dung của dự án nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc gắn với phát triển du lịch tại địa phương.

Mỗi khi có khách đến, hay nhà nào trong làng có việc, bà con ở làng văn hóa Cao Sơn, xã Trà Sơn, huyện Bắc Trà My lại rủ nhau đến nhà ông Hồ Thanh Hùng cùng gói bánh ốc - món ăn truyền thống không thể thiếu trong những dịp tết mùa, đâm trâu, cúng sấm, cưới hỏi… của đồng bào Ca Dong. Ông Hùng vừa hào hứng chỉ cho khách cách gói bánh ốc, vừa kể cho khách nghe về những phong tục, nếp sinh hoạt, ẩm thực đặc trưng của đồng bào Ca Dong. Quây quần bên mâm gói bánh là vợ, con dâu và cháu trai của ông Hùng.

"Từ nhỏ đến giờ, tụi con đã quen với phong tục này. Mỗi khi thu hoạch mùa màng xong, vào những dịp tết mùa, lễ đâm trâu và cúng sấm, lễ hội mừng mùa màng bội thu, hay nhà nào trong làng có việc, có khách quý, trẻ con của làng lại háo hức được tham gia cùng người lớn để học cách gói bánh, học các điệu múa truyền thống để giao lưu với nhau", em Hồ Thanh Hoàng, cháu trai của ông Hùng khoe.

Ông Hùng dạy các bạn trẻ nghề đan lát

Hầu như đồng bào Ca Dong, Cor nào ở Bắc Trà My cũng biết đan lát để làm gùi ba ngăn cho đàn ông, gùi lớn cho phụ nữ, gùi nhỏ cho trẻ em, giỏ, rổ, đồ dùng tỉa, sảy lúa, mâm đựng đồ ăn… phục vụ sinh hoạt hằng ngày. Nghề đan lát mây tre truyền thống của đồng bào Cor, Ca Dong ở huyện Bắc Trà My gắn liền với đời sống, sản xuất. Nguyên liệu đan lát đều sẵn có trong tự nhiên, để có một sản phẩm bền, đẹp, đồng bào chọn các cây tre, nứa, lồ ô, giang, sợi mây từ một năm tuổi trở lên, thẳng, đều, không sâu thân, mối mọt. Vừa thoăn thoắt đan gùi, ông Hồ Thanh Hùng vừa chỉ cho con dâu và những cô gái trẻ trong làng đến học cách cắt tre nứa sau khi thu hoạch về. Tùy theo vật dụng định đan mà cắt nguyên liệu theo kích cỡ phù hợp, sau đó chẻ, chuốt nan có độ nhẵn, bóng, đều. Khi đan phải canh sao cho các nan khít vào nhau, không kẽ hở thì sản phẩm mới bền. Đan lát đòi hỏi thời gian khá lâu, có nhiều sản phẩm phải mất cả tháng trời mới hoàn thành. Việc đan lát xưa nay thường do đàn ông đảm nhận vào lúc rảnh rỗi. Nhưng về sau, nhiều bạn trẻ, phụ nữ trong làng cũng tìm học nghề, trau dồi kỹ thuật, tìm tòi mẫu mã để chế tác nên những sản phẩm thủ công đẹp làm quà lưu niệm bán, có thêm thu nhập.

Gần nhà ông Hùng, nơi góc sân nhà của chị Hồ Thị Huê, chiều xuống thường là nơi các phụ nữ trong làng tập trung xâu cườm. Trong các dịp đặc biệt, lễ hội truyền thống, phụ nữ người Ca Dong, Cor vẫn giữ thói quen mặc trang phục truyền thống cùng đồ trang sức là những chuỗi cườm tự tay kết đầy màu sắc. Đây cũng là một nghề mà các cô gái người Ca Dong, Cor đều được bà, mẹ truyền dạy từ lúc còn nhỏ. Những lúc rảnh rỗi, nông nhàn, các bà các chị, những thiếu nữ trong làng lại cùng tụ họp, tỉ mẩn ngồi kết, xâu những hạt đá li ti, đủ màu sắc thành những món trang sức như vòng đeo tay, đeo chân, hoa tai, dây chuyền đeo cổ, phụ kiện cho những bộ áo quần thêm màu sắc, tươi tắn,…

Từ nguồn hỗ trợ của Dự án 6, trong năm 2023, huyện Bắc Trà My hỗ trợ trống, chiêng, trang phục, trang sức cho đội cồng chiêng các thôn; hỗ trợ trang bị 4 tủ sách cộng đồng cho các xã Trà Nú, Trà Kót, Trà Tân, Trà Bui của huyện. Bên cạnh đó, địa phương cũng tranh thủ tận dụng các nguồn hỗ trợ khác để bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số; đầu tư cơ sở hạ tầng; thực hiện đề án phát triển du lịch huyện Bắc Trà My giai đoạn 2019-2025, định hướng đến năm 2030; tập huấn, bồi dưỡng nâng cao nhận thức, học tập kinh nghiệm về phát triển du lịch cộng đồng, hướng dẫn viên địa phương tại các làng văn hóa.

Từ năm 2023, tổ chức FIDR hỗ trợ các hoạt động phát triển du lịch tại Làng văn hóa Cao Sơn như tập huấn hướng dẫn viên tại điểm, tổ chức tour đón khách thử nghiệm tại làng, hỗ trợ công tác quảng bá, tham quan học tập kinh nghiệm làm du lịch cộng đồng tại các địa phương khác… Bên cạnh đó, địa phương chú trọng mở các lớp tập huấn, truyền dạy nghề đan lát tại xã Trà Sơn và Trà Bui tạo ra sản phẩm du lịch, sản phẩm quà lưu niệm. Qua đó, góp phần tạo thêm thu nhập cho đồng bào, có thêm động lực để giữ gìn các nghề truyền thống của đồng bào Ca Dong, Cor trên địa bàn.

Cộng đồng các làng văn hóa Cao Sơn, Nóc Xa Rơ, Làng Mường... gắn với các giá trị bản sắc văn hóa vô cùng độc đáo như lễ hội đâm trâu huê; lễ hội mừng lúa mới, các làng điệu dân ca, dân vũ (múa cồng chiêng, đấu chiêng) của người Ca Dong, Cor, Mường đang là điểm đến thu hút du khách. Bên trong những nếp nhà nằm sâu phía rừng, đồng bào Ca Dong, Cor ở huyện Bắc Trà My vẫn cố gắng giữ gìn và trao truyền các giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc của đồng bào mình cho thế hệ kế cận, góp phần xây dựng nên những sản phẩm văn hóa - du lịch độc đáo thu hút và giữ chân du khách.

Đặc biệt, tháng 12.2021, UBND huyện đã ban hành Đề án số 334 về bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số huyện Bắc Trà My giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030. Đến nay, đã thành lập 14 đội cồng chiêng phục vụ sinh hoạt cộng đồng tại địa phương và phát triển du lịch, trong đó có nhiều đội cồng chiêng hoạt động hiệu quả. Hình thành 5 đội cồng chiêng dân tộc Cor, Ca Dong tại các trường Phổ thông dân tộc (PTDT) nội trú Nước Oa, các trường PTDT bán trú THCS Lý Tự Trọng, Trà Nú, Trần Phú, Nguyễn Bỉnh Khiêm. ■

Lâm Đồng ra mắt mô hình sinh hoạt văn hóa cồng chiêng

Sở VHTTDL tỉnh Lâm Đồng phối hợp với UBND TP Đà Lạt vừa tổ chức Lễ ra mắt mô hình sinh hoạt văn hóa cồng chiêng gắn với phát triển du lịch của đồng bào dân tộc K'Ho Cil tại Làng K'Ho Cil, xã Tà Nung, TP Đà Lạt (Lâm Đồng).

Mô hình được thực hiện bằng nguồn vốn Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2024, nhằm mục đích bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc trên địa bàn tỉnh trước nguy cơ bị mai một, hỗ trợ giải quyết những vấn đề khó khăn, vướng mắc trong công tác bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống gắn với phát triển du lịch. Đồng thời, xây dựng và nhân rộng mô hình hiệu quả về bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các dân tộc nói chung, đồng bào các dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng nói riêng. Bên cạnh đó, mô hình còn góp phần bảo tồn văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số gắn với các hoạt động phát triển kinh tế - xã hội, hướng tới tạo nguồn thu nhập cho người dân tại địa phương.

Mô hình hoạt động dựa trên nòng cốt là thanh niên nam nữ, học sinh, sinh viên con em người K'Ho Cil sống trên địa bàn xã Tà Nung. Cũng tại buổi ra mắt, ngành chức năng địa phương đã tiến hành trao tặng trang phục và cồng chiêng truyền thống cho các thành viên của mô hình.

Tin, ảnh: THÀNH KHIÊM

Các thành viên trình diễn những điệu múa xoang, đánh cồng chiêng tại buổi ra mắt

GIAN NAN PHÁT HUY GIÁ TRỊ BẢO VẬT QUỐC GIA

Bài 3:

Quy chuẩn nào cho chế độ "đặc biệt"?

●THU TRANG - LÂM SƠN

Điều băn khoăn nhiều nhất trong giới chuyên gia bảo tàng, di sản về chế độ bảo quản và phát huy đặc biệt đối với bảo vật quốc gia chính là việc đến nay chưa có một khung tiêu chí mang tính quy chuẩn, làm cơ sở triển khai tại các bảo tàng, di tích.

Thực tế này dẫn đến việc bảo quản, phát huy những kho báu di sản đang diễn ra muôn hình vạn trạng. Cái khó bó cái khôn, trong khi chuyên gia bảo tàng nào cũng rõ, bảo vật quốc gia ngay khi được công nhận thì "quyền" của nó đã là phải được ứng xử một cách đặc biệt.

Yêu cầu bảo quản, phát huy đặc biệt

Phó Giám đốc Bảo tàng Lịch sử quốc gia Nguyễn Văn Hà chia sẻ, đơn vị đang là địa chỉ lưu giữ số lượng bảo vật quốc gia nhiều nhất trong hệ thống các bảo tàng, di tích trên toàn quốc. 26 hiện vật trong tổng số hơn 200.000 tài liệu, hiện vật đang lưu giữ tại bảo tàng đã được công nhận là bảo vật quốc gia. Trong đó, 14 bảo vật được trưng bày thường xuyên trên hệ thống chính và ngoài sân vườn; 12 bảo vật được lưu giữ tại kho và thường xuyên được trưng bày phát huy giá trị.

Chế độ bảo vệ, bảo quản và phát huy đặc biệt đối với bảo vật quốc gia không chỉ quy định rõ trong Luật Di sản văn hóa mà thường xuyên được nhắc lại trong những chỉ đạo của Bộ VHTTDL. Tổ chức xây dựng và triển khai phương án bảo vệ đặc biệt; ưu tiên kinh phí cho kho bảo quản và khu vực trưng bày bảo vật quốc gia; xây dựng và triển khai chương trình quảng bá giá trị… là những yêu cầu được Bộ VHTTDL nhấn mạnh trong công tác bảo vệ, bảo quản, phát huy giá trị bảo vật quốc gia. Ông Hà cho biết, 26 bảo vật quốc gia dù trên hệ thống trưng bày hay trong kho luôn được bảo tàng gia áp dụng chế độ bảo quản đặc biệt. "Điều quan trọng nhất đối với từng bảo vật quốc gia chính là cách ứng xử, chế độ bảo quản cũng như các hình thức phát huy giá trị trong đời sống. Bản thân mỗi hiện vật đã là một bảo vật, và khi được công nhận bảo vật quốc gia thì điều cần thiết là phải có cách ứng xử xứng tầm", Phó Giám đốc Bảo tàng nhấn mạnh.

Với vị thế, cơ ngơi được xem là lý tưởng, cùng đội ngũ chuyên gia hàng đầu rõ ràng đã tạo nên lợi thế khó cạnh tranh của Bảo tàng Lịch sử quốc gia trong công tác bảo quản, phát huy giá trị bảo vật quốc gia. Ông Hà chia sẻ, những kho báu bảo vật đã tạo nên lực hút khó cưỡng, du khách đến với bảo tàng là tìm đến chiêm ngưỡng những trống đồng Ngọc Lũ, trống đồng Hoàng Hạ, thạp đồng Đào Thịnh, mộ thuyền Việt Khê hay các bảo vật trưng bày ngoài trời như bia Võ Cạnh, bia điện Nam Giao; cây hương chùa Tứ Kỳ… Cùng chúng tôi tới vị trí trưng bày ngoài trời của bảo vật bia điện Nam Giao (niên đại năm 1679, thời Lê Trung Hưng), ông Hà cho biết: "Những bảo vật quốc gia trưng bày ngoài trời luôn đối diện với nhiều nguy cơ. Để bảo vệ bia điện Nam Giao khỏi nguy cơ xâm hại, bào mòn bởi sự khắc nghiệt của khí hậu, thời gian, bảo tàng đã đề xuất Bộ VHTTDL cấp kinh phí làm mái che. Các chuyên gia bảo tàng cũng thường xuyên thực hiện các chế độ bảo quản như đánh, cọ rửa rêu mốc... nhằm giữ gìn tuổi thọ cho bảo vật". Hai bảo vật quốc gia cùng trong hệ thống trưng bày ngoài trời gồm bia Võ Cạnh, cây hương chùa Tứ Kỳ cũng thường xuyên được bảo tàng áp dụng chế độ bảo quản đặc biệt. Bia Võ Cạnh đã có mái che từ năm 2016; cây hương chùa Tứ Kỳ dự kiến sẽ làm mái che bảo vệ trong thời gian tới.

Lãnh đạo bảo tàng này cho biết, 23 bảo vật quốc gia còn lại trong hệ thống trưng bày và bảo quản tại kho cũng luôn được tạo điều kiện tốt nhất để bảo vệ, bảo quản, với hệ thống tủ bảo ôn, điều hòa, hút ẩm, bảo vệ an ninh an toàn… đạt chuẩn. "Các hiện vật trưng bày được đặt trong chế độ bảo quản đúng quy chuẩn. Bảo vật lưu giữ trong kho được bảo quản trong điều kiện nhiệt độ, độ ẩm, ánh sáng… tiêu chuẩn, một số được bảo quản tại kho đặc biệt, một số được bảo quản tại các kho khác nhau nhưng đều được dành không gian riêng như đặt trong tủ bảo ôn, có nhiệt độ môi trường đảm bảo ổn định", theo ông Hà. Khối lượng đồ sộ bảo vật quốc gia cũng đặt ra cho bảo tàng bài toán phát huy giá trị. Những kho báu di sản bằng nhiều cách thức đã được tạo những không gian lý tưởng để giới thiệu, quảng bá tới du khách trong và ngoài nước. Sau chuyến "chu du" trời Âu từ 2016-2018, mộ thuyền Việt Khê, bảo vật quốc gia được công nhận đợt 2 năm 2013 luôn là một trong những điểm nhấn tạo sức hút đông đảo du khách tham quan đến bảo tàng... "Ở trong nước, đã có nhiều triển lãm, trưng bày chuyên đề có các bảo vật quốc gia là điểm nhấn. Đặc biệt, năm 2017, Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam tổ chức trưng bày chuyên đề Bảo vật quốc gia Việt Nam, thu hút đông đảo khách tham quan. Năm 2021, 20 bảo vật quốc gia xuất hiện lộng lẫy trên hệ thống trưng bày 3D, đồng thời với sự kiện Bảo tàng ra mắt ấn phẩm về Bảo vật quốc gia…", Phó Giám đốc Bảo tàng Nguyễn Văn Hà cho biết.

Lãnh đạo Bảo tàng đưa chúng tôi tới tham quan hệ thống trưng bày thường xuyên, nơi những bảo vật quốc gia vô giá như trống Hoàng Hạ, trống Ngọc Lũ, thạp Đào Thịnh, mộ thuyền Việt Khê, chuông Vân Bản… đang hiện diện mỗi ngày, tiếp đón du khách ở những không gian trang

Không gian trưng bày cố định bảo vật quốc gia tại Bảo tàng Lịch sử quốc gia

Bảo vật quốc gia bộ sưu tập vũ khí Giảng Võ Trường đang được trưng bày chuyên đề tại Bảo tàng Hà Nội

Nhà che bảo vật quốc gia bia điện Nam Giao trong không gian trưng bày ngoài trời tại Bảo tàng Lịch sử quốc gia

trọng, cuốn hút nhất. Đây là điều lý tưởng mà không phải bảo vật quốc gia nào cũng may mắn sở hữu.

"Đặc biệt" theo quy chuẩn nào?

Nhưng điều kiện lý tưởng như ở Bảo tàng Lịch sử quốc gia thì có lẽ rất hiếm bảo tàng, di tích trong cả nước có được. Vậy nên số phận của gần 300 bảo vật quốc gia sau 12 đợt công nhận cho đến nay vẫn đang đứng trước nhiều thách thức không nhỏ về bảo quản và phát huy giá trị. Quy chuẩn nào cho những chế độ bảo quản, phát huy đặc biệt?

Theo nhiều chuyên gia bảo tàng, cho đến nay những tiêu chí quy chuẩn, cụ thể để làm cơ sở triển khai tại các bảo tàng vẫn còn thiếu vắng. Thực tế này dẫn đến việc bảo vệ những kho báu đang diễn ra muôn hình vạn trạng, nơi có điều kiện thì làm theo kiểu "con nhà giàu", và ngược lại. Ngay như Bảo tàng Lịch sử quốc gia, dù là cơ ngơi mơ ước của nhiều bảo tàng, nhưng không phải bài toán co kéo, thiếu hụt kinh phí cho công tác bảo quản, phát huy bảo vật quốc gia chưa từng diễn ra. "Nhằm đáp ứng những yêu cầu đặt ra trong công tác bảo quản, phát huy bảo vật quốc gia, xứng tầm với những giá trị độc đáo của từng bảo vật, rất cần có một hệ thống quy chuẩn đồng bộ, với các tiêu chí cụ thể để từ đó các bảo tàng có cơ sở xây dựng các đề án, dự án bảo quản, phát huy những kho báu này", ông Hà nhấn mạnh. Tiêu chí bảo vệ, bảo quản bảo vật trên hệ thống trưng bày, trong kho cần theo những quy chuẩn gì. Các yếu tố về nhiệt độ, độ ẩm, ánh sáng… như thế nào. Đặc biệt là vấn đề phát huy, quảng bá giá trị các bảo vật quốc gia… "Hiện nay hầu hết bảo tàng tại các địa phương đều đang lúng túng, gặp khó trong vấn đề này", ông Hà cho hay.

Những trăn trở này không của riêng ai. Tại Bảo tàng Hà Nội, địa chỉ sở hữu cơ sở hạ tầng thuộc top đầu trong hệ thống bảo tàng của cả nước, ứng xử với bảo vật quốc gia như thế nào cho xứng tầm cũng luôn được đặt ra như một bài toán thường trực. Giám đốc Nguyễn Tiến Đà bộc bạch, trong những năm qua, các bảo vật, nhóm bảo vật quốc gia ở Bảo tàng Hà Nội gồm trống đồng và bộ lưỡi cày đồng Cổ Loa; chuông Thanh Mai; chân đèn gốm thời Mạc… luôn được chú trọng bảo vệ, bảo quản, đặc biệt là việc trưng bày, phát huy giá trị. "Trong thiết kế trưng bày thường xuyên của Bảo tàng Hà Nội, bảo vật quốc gia chính là những "kho báu" vô giá mà bảo tàng muốn khoe. Bởi vậy, chúng tôi thiết kế yếu tố nhận diện để công chúng dễ nhận biết và tham quan, chiêm ngưỡng. Bảo tàng Hà Nội cũng bố trí kho bảo quản đặc biệt dành cho các bảo vật quốc gia, đảm bảo các tiêu chí về môi trường, trang thiết bị bảo quản, đồng thời thường xuyên mời các chuyên gia đầu ngành để có giải pháp bảo quản tốt nhất…", ông Đà cho biết.

Tính toán dành không gian trưng bày đặc biệt, tạo điểm dừng chân tại các vị trí đặt bảo vật quốc gia trong quá trình xây dựng, cải tạo không gian trưng bày, Giám đốc Nguyễn Tiến Đà chia sẻ, hệ thống tủ với trang thiết bị đạt tiêu chuẩn về nhiệt độ, độ ẩm, ánh sáng sẽ được Bảo tàng Hà Nội đặt hàng để phát huy cao nhất hiệu quả trưng bày các bảo vật quốc gia, kèm theo là nhận diện đồ họa tạo điểm nhấn, sức thu hút cho những kho báu di sản này. Tuy nhiên, theo ông Đà, những quy chuẩn cần thiết về chế độ bảo quản, phát huy đặc biệt đối với từng bảo vật quốc gia vẫn đang lúng túng ở nhiều đơn vị mà Bảo tàng Hà Nội không là ngoại lệ. "Dù nỗ lực để có những điều kiện bảo quản, phát huy giá trị bảo vật quốc gia lý tưởng nhất, nhưng trên thực tế nhiều bảo tàng vẫn gặp nhiều cái khó trong đáp ứng yêu cầu "đặc biệt". Quy chuẩn cho những chế độ đặc biệt là gì, hiện các bảo tàng rất cần có những tiêu chí cụ thể, tránh sự lúng túng khi triển khai. Chẳng hạn, đối với nhóm bảo vật quốc gia sưu tập vũ khí Trường Giảng Võ đang được Bảo tàng Hà Nội lưu giữ và trưng bày, việc cần phải đáp ứng những tiêu chí bảo quản đặc biệt như thế nào vẫn luôn là vấn đề thường trực được đặt ra. Bởi với chất liệu đồng, những hiện vật này rất dễ bị xuống cấp, ăn mòn, cần được chăm sóc đặc biệt…", ông Đà bộc bạch. ***(Còn tiếp)***

> *"Nhằm đáp ứng những yêu cầu đặt ra trong công tác bảo quản, phát huy bảo vật quốc gia, xứng tầm với những giá trị độc đáo của từng bảo vật, rất cần có một hệ thống quy chuẩn đồng bộ, với các tiêu chí cụ thể để từ đó các bảo tàng có cơ sở xây dựng các đề án, dự án bảo quản, phát huy những kho báu này."*
>
> **(Phó Giám đốc Bảo tàng Lịch sử quốc gia NGUYỄN VĂN HÀ)**

GIẢI BÁO CHÍ TOÀN QUỐC "VÌ SỰ NGHIỆP PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH" LẦN THỨ HAI:

Nâng cao chất lượng, uy tín giải thưởng

●**ĐÌNH TOÁN; ảnh: TRẦN HUẤN**

Tại buổi làm việc với đại diện một số đơn vị về kết quả thực hiện nhiệm vụ quý I, nửa đầu quý II và phương hướng triển khai thực hiện nhiệm vụ trong thời gian tới, diễn ra vào hôm qua 28.5 tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy đề nghị các đơn vị bám sát kế hoạch công tác, vào cuộc quyết liệt nhằm đảm bảo tiến độ, chất lượng thực hiện nhiệm vụ; khi có vướng mắc phải chủ động phối hợp tìm giải pháp tháo gỡ.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc

Cụ thể, đại diện lãnh đạo các đơn vị đã trình bày kết quả công tác quý I, nửa đầu quý II và phương hướng triển khai nhiệm vụ trong thời gian tới. Đại diện các đơn vị đều khẳng định nhờ những chỉ đạo sát sao của lãnh đạo Bộ VHTTDL, việc thực hiện nhiệm vụ trong quý I, nửa đầu quý II đều đảm bảo tiến độ đề ra. Một số nhiệm vụ trong quá trình thực hiện gặp phải vướng mắc, các đơn vị đều đã có báo cáo với lãnh đạo Bộ để tìm giải pháp tháo gỡ.

Tại buổi làm việc, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ đã trình bày một số nhiệm vụ trọng tâm của Báo trong quý II và quý III năm 2024. Trong đó, có việc tổ chức Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Hai. Ông Nguyễn Anh Vũ cho biết thời gian qua, BTC đã tiếp thu những ý kiến đóng góp để sửa đổi thể lệ Giải theo hướng khoa học, tạo điều kiện cho các tác giả, nhóm tác giả dự giải. Sau quá trình nghiên cứu, sửa đổi, thể lệ Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch" lần thứ Hai đã được Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy ký quyết định ban hành. Trong đó, một số điểm mới được đề cập là tác phẩm tham dự giải là những tác phẩm được đăng, phát lần đầu trên các loại hình báo chí như báo in, báo điện tử, phát thanh, truyền hình, báo ảnh. Khác với lần thứ Nhất, ở Giải lần thứ Hai, những tác phẩm đã được trao thưởng ở các cuộc thi địa phương, cấp Bộ, ngành vẫn được quyền dự Giải nhưng phải ghi rõ mức giải và thông tin về cơ quan/đơn vị, thời gian tổ chức giải thưởng. Chỉ trừ những tác phẩm đã được trao thưởng ở Giải Báo chí Quốc gia (Giải của Hội Nhà báo Việt Nam) không được tham dự Giải.

Bên cạnh đó, thay vì gửi 2 bộ, năm nay, mỗi tác phẩm dự giải chỉ cần gửi 1 bộ (ghi rõ đã đăng, phát trên báo, đài cụ thể, có xác nhận của cơ quan báo chí) kèm giới thiệu khái quát về tác phẩm (loại hình, thể loại, nội dung chính, nêu bật tính phát hiện, sức lan tỏa, hấp dẫn, hiệu quả xã hội... của tác phẩm). Các tác phẩm phát thanh, truyền hình tham dự Giải ngoài việc ghi trên USB, ổ cứng, còn có thể ghi trên CD/DVD kèm theo bản thuyết minh. Ông Nguyễn Anh Vũ nhấn mạnh, để tăng sức hấp dẫn, ở lần tổ chức này, giá trị giải thưởng sẽ cao hơn năm trước. Theo đó, BTC sẽ trao 3 giải tập thể đồng hạng cho 3 cơ quan báo chí có nhiều tác phẩm tham dự Giải, đạt kết quả cao, mỗi giải 20 triệu đồng. Về giải cá nhân, gồm 1 giải Nhất, trị giá 30 triệu đồng; 3 giải Nhì (20 triệu/giải); 5 giải Ba (15 triệu); 10 giải Khuyến khích (10 triệu). Ngoài tiền thưởng, các tác giả đoạt giải còn được nhận Biểu tượng Giải (giải Nhất, giải Nhì và giải Ba), Giấy chứng nhận và có thể có phần thưởng của các nhà tài trợ.

Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ nhấn mạnh, công tác tổ chức Giải sẽ diễn ra theo đúng tiến độ đề ra. Việc nhận, chấm bài dự thi được chú trọng, đảm bảo tính chuyên môn nhằm nâng cao chất lượng, uy tín cho Giải. BTC Giải rất mong nhận được sự quan tâm, tham dự của đội ngũ những người làm báo, các cơ quan báo chí trên cả nước. Ông Nguyễn Anh Vũ cũng thông tin thêm bên cạnh Giải Báo chí, vào tối ngày 5.6 tới, Báo *Văn Hóa* sẽ tổ chức chương trình nghệ thuật *Việt Nam - Khát vọng vươn xa* nhân kỷ niệm 76 năm Ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh ra *Lời kêu gọi thi đua ái quốc* (11.6.1948 - 11.6.2024). Chương trình nghệ thuật được dàn dựng công phu, với nhiều tiết mục khơi dậy tình yêu quê hương, đất nước. Chương trình cũng khẳng định thông điệp 76 năm qua đi nhưng *Lời kêu gọi thi đua ái quốc* của Người vẫn vang mãi, mang tính thời đại. Lời kêu gọi đã khơi dậy lòng yêu nước, tinh thần thi đua ái quốc của mỗi người dân Việt Nam. Trong mỗi giai đoạn cách mạng, tinh thần thi đua ái quốc của Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn được phát huy, là động lực to lớn để dân tộc Việt Nam vượt qua mọi khó khăn, giành chiến thắng.

Phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy đánh giá cao nỗ lực của các đơn vị trong triển khai thực hiện nhiệm vụ của quý I, nửa đầu quý II. Các đơn vị đã bám sát kế hoạch, có sự vào cuộc quyết liệt để cơ bản hoàn thành nhiệm vụ. Trong quý III, Thứ trưởng nêu rõ các đơn vị cần tiếp tục nêu cao tinh thần trách nhiệm, bám sát kế hoạch công tác để đảm bảo tiến độ, chất lượng trong thực hiện các nhiệm vụ. Đặc biệt, một trong những nội dung Thứ trưởng yêu cầu tập trung thực hiện là công tác xây dựng văn bản quy phạm pháp luật. Việc xây dựng các văn bản phải đảm bảo tiến độ, chất lượng, nội dung bám sát với tình hình thực tế. Thứ trưởng cũng lưu ý trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, nếu có vướng mắc cần chủ động báo cáo với lãnh đạo Bộ, có sự phối hợp với các đơn vị, cấp có thẩm quyền để tháo gỡ. ■

Nghệ sĩ có cần người quản lý?

● THÙY TRANG

Trong một chia sẻ mới đây liên quan đến chủ đề "nghệ sĩ phát ngôn trên mạng xã hội" cũng như có những hành vi phản cảm, tiêu cực trong biểu diễn..., bà Nguyễn Lê Vân, Phó Trưởng phòng Báo chí Sở TT&TT TP.HCM cho rằng, vai trò của người quản lý nghệ sĩ thực sự cần thiết. Họ không chỉ tư vấn, hỗ trợ hoạt động nghệ thuật mà còn là những người am hiểu về pháp lý, đạo đức nghề nghiệp để định hướng cho nghệ sĩ sống và làm việc theo đúng chuẩn mực, quy định pháp luật...

Hỗ trợ, định hướng cho nghệ sĩ

Nhân vụ ca sĩ Đàm Vĩnh Hưng đang vướng ồn ào liên quan đến việc mặc trang phục chưa phù hợp tại đêm nhạc "Ngày em thắp sao trời", gây bức xúc dư luận (Sở VHTT TP.HCM đề xuất cấp thẩm quyền xem xét, xử lý - PV), bà Lê Vân thông tin thêm, Đàm Vĩnh Hưng cũng là nghệ sĩ đầu tiên bị Sở TT&TT mời liên quan đến việc đưa thông tin sai lệch về dịch Covid-19.

"Trước năm 2020, việc xử lý nghệ sĩ chưa thường xuyên như hiện nay, chủ yếu chỉ là nhắc nhở. Bây giờ mạng xã hội phát triển mạnh, nghệ sĩ phát ngôn lệch chuẩn, sai sự thật dường như cũng nhiều hơn, phức tạp nhất thời gian qua là trường hợp Nam Em. Với những thông tin gây hoang mang dư luận và xúc phạm danh nhân, anh hùng dân tộc..., Nam Em đã bị xử phạt ở mức cao và còn bị tước danh hiệu hoa khôi", bà Lê Vân chia sẻ.

Đàm Vĩnh Hưng và Nam Em là trường hợp điển hình, bên cạnh đó cũng còn không ít nghệ sĩ có những hành vi lệch chuẩn trong ứng xử, quảng cáo sai sự thật... Một mặt do thiếu kiến thức pháp luật, mặt còn lại là do tính bốc đồng, "cái tôi" của họ quá lớn... Nếu họ có được sự hỗ trợ của người quản lý (hoặc đơn vị quản lý) có tâm, có tầm, thì sự việc chắc chắn không diễn biến nghiêm trọng và môi trường nghệ thuật vì thế lành mạnh, chuyên nghiệp hơn.

Ca sĩ Như Hải Yến, giảng viên Trường ĐH Văn Lang chia sẻ câu chuyện của bản thân: "Để xây dựng hình ảnh, tôi đã không ngừng nỗ lực, phấn đấu suốt 18 năm qua. Nhưng nếu có được người quản lý, tôi chắc rằng chặng đường đó sẽ ngắn hơn. Nhiều lần tôi bị phía tổ chức các chương trình chèn ép, đối xử không công bằng nhưng cũng đành ngậm ngùi. Thậm chí, có lần người ta còn dùng tiếng hát của tôi lồng vào hình ảnh một ca sĩ khác, có khi còn bị quỵt cát-xê... Có người quản lý thì họ đã hỗ trợ thương thảo hợp đồng để bảo vệ quyền lợi cho tôi. Tôi cho rằng, muốn tồn tại, phát triển đường dài thì rất cần quản lý, đó không chỉ là đại diện, sắp xếp công việc mà còn là người định hướng cho chúng tôi hoạt động nghệ thuật".

Giới chuyên gia cho rằng, một sản phẩm nghệ thuật từ lúc ra đời tới khi đến được với công chúng trải qua nhiều công đoạn: Sáng tác, sản xuất, phân phối..., nếu nghệ sĩ độc lập thì khó có thể tự thân làm tất cả mọi khâu. Bên cạnh đó, để trở nên nổi tiếng và gặt hái thành công một cách bền vững, đôi khi họ còn phải đối diện với những cuộc khủng hoảng truyền thông..., vì thế vai trò của người quản lý là vô cùng cần thiết. Người đẹp Nguyễn Thùy Vi, Top 10 Miss Grand 2023 bày tỏ: "Nghệ sĩ sẽ khó phát triển, nổi tiếng và đi đúng hướng nếu không có người quản lý. Tuy nhiên, không ít trường hợp nghệ sĩ bị chính người quản lý xâm phạm đời tư, cắt xén tiền thù lao, bị lạm quyền...".

Một nghệ sĩ khác chia sẻ thêm, có trường hợp người quản lý không hiểu ý nghĩa của chương trình, chẳng hạn đó là chương trình từ thiện, phục vụ nhiệm vụ chính trị..., nên hét giá cát-xê "trên trời", từ đó tạo hình ảnh xấu, gây thiệt hại cho nghệ sĩ trên con đường hoạt động nghệ thuật. Do vậy, cần người quản lý có tâm, hiểu chuyện, biết xây dựng hình ảnh cho "thân chủ" chứ không phải "dựa hơi" nghệ sĩ.

Tố chất cần thiết của người làm quản lý

Theo ông Mai Thanh Sơn, Phó Hiệu trưởng Trường CĐ Văn hóa - Nghệ thuật TP.HCM, trong thời đại 4.0, thị trường không đơn giản chỉ là những sân khấu trực tiếp mà đã trở nên đa dạng, đa chiều. Nghệ sĩ không những phải tạo ra các sản phẩm chất lượng, ứng dụng công nghệ cao, bắt kịp xu hướng mới, mà còn phải mang bản sắc riêng, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của người dân. Sản phẩm nghệ thuật khi đến với công chúng có thể ngay lập tức nhận được phản hồi: Ủng hộ hay không được ủng hộ; có thu hút khán giả hay không; chất lượng sản phẩm thế nào...

Ngoài ra, không ít những mặt tiêu cực xuất hiện khiến nghệ sĩ phải đối mặt như tình trạng vi phạm bản quyền, ảo tưởng quyền lực, phát ngôn tùy tiện, hình ảnh không chỉn chu, chuyên nghiệp, lối sống, đạo đức thiếu chuẩn mực, đăng đàn đấu tố nhau như chợ vỡ... đã tạo khủng hoảng truyền thông nặng nề cho chính bản thân nghệ sĩ và sản phẩm của họ, ảnh hưởng đến uy tín của những người làm nghề chân chính, gây giảm sút niềm tin của công chúng.

"Quản lý nghệ sĩ là nghề nhiều thách thức, song cũng đầy bất ngờ thú vị. Đằng sau vinh quang, sự thành công của nghệ sĩ, người nổi tiếng luôn có bóng dáng của bộ phận quản lý. Công việc này cũng rất áp lực, đòi hỏi tư duy và bản lĩnh vững vàng, song cũng đem đến cơ hội đáng giá cho sự phát triển của người trẻ", ông Sơn chia sẻ.

"Nhận thấy nghề quản lý nghệ sĩ hiện nay chưa có đơn vị, tổ chức đào tạo chuyên môn một cách chính quy, Trường CĐ Văn hóa - Nghệ thuật TP.HCM rất mong muốn mở ngành đào tạo Quản lý nghệ sĩ trong thời gian tới", bà Hồ Ngọc Minh, Phó Hiệu trưởng phụ trách nhà trường cho biết.

Theo TS Hoàng Duẩn, Phó Trưởng khoa Quản lý văn hóa nghệ thuật, Trường ĐH Văn hóa TP.HCM: "Trong quá trình đào tạo, chúng ta cần vẽ được chân dung người quản lý nghệ sĩ, trước hết họ phải có kiến thức về pháp luật, về văn hóa - nghệ thuật, về marketing truyền thông, về tâm lý học...".

Giám đốc một công ty tổ chức sự kiện chia sẻ, các nước có nền nghệ thuật phát triển luôn xem dòng chảy văn hóa - nghệ thuật như một dòng sông, nghệ sĩ là những chú cá đa sắc màu bơi trong dòng chảy ấy, còn quản lý nghệ sĩ là người nuôi cá. Vì thế, họ luôn cố gắng tương tác với mẹ thiên nhiên - tức là dùng những nguyên tắc, nền tảng văn hóa để cung cấp kiến thức, thực phẩm tốt lành nhằm tạo ra những chú cá đẹp. Khi khán giả "xuống tắm", họ sẽ được thỏa mãn nhu cầu thưởng thức nghệ thuật trong dòng chảy tươi mát ấy...

Đạo diễn Nguyễn Thành Công cho rằng, rất cần đào tạo người quản lý một cách chính quy. Điều quan trọng nữa, ngay cả bản thân người nghệ sĩ cũng cần tự biết quản lý, quản trị chính mình. Ngược lại, người quản lý cũng cần nhiều tố chất nghệ thuật đi cùng tố chất lãnh đạo để xử lý mọi việc, giúp nghệ sĩ tập trung chuyên môn sáng tạo nghệ thuật. ■

Một chương trình biểu diễn âm nhạc tại TP.HCM

Làn gió mới cho âm nhạc cổ điển Việt Nam

Dàn nhạc Giao hưởng Mặt trời (SSO) sẽ đem đến chương trình hòa nhạc đặc biệt *Classical Music with a Twist* vào ngày 31.5 tại Nhà hát Hồ Gươm, Hà Nội. Đêm nhạc bắt đầu bằng *Bản giao hưởng số 45/ Farewell symphony* của Franz Joseph Haydn. Đây là bản giao hưởng đầu tiên và duy nhất được sáng tác ở cung Fa thăng thứ vào thế kỷ XVIII. Tiếp đó, khán giả sẽ được thưởng thức bản *Le Boeuf sur le Toit (Con bò trên mái nhà)* của nhà soạn nhạc Darius Milhaud, lần đầu tiên được công diễn tại Việt Nam. Đêm nhạc kết thúc với tác phẩm *Peter and the Wolf* của nhà soạn nhạc người Nga Sergei Prokofiev.

Classical Music with a Twist hứa hẹn đem tới làn gió mới cho âm nhạc cổ điển Việt Nam khi tái hiện bầu không khí vừa sang trọng nhưng cũng không kém phần vui nhộn, thoải mái. Chương trình hòa nhạc là món quà ý nghĩa dành tặng thiếu nhi nhân ngày Quốc tế Thiếu nhi 1.6 năm nay.

MINH HÀ

Chuỗi hòa nhạc *Thanh âm bất tận*

Với tên gọi *Timeless Resonance - Thanh âm bất tận*, những giai điệu của dòng nhạc cổ điển sẽ được ngân vang và lan tỏa nguồn năng lượng tích cực tới cộng đồng bắt đầu từ tháng 6.2024, do nhạc sĩ Quốc Trung khởi xướng. Theo đó, dự án sẽ được tổ chức thường niên, sử dụng âm nhạc để khẳng định tính kết nối và truyền cảm hứng, không chỉ cho các nghệ sĩ mà cho cả công chúng.

Ở chương đầu tiên của dự án, nhạc sĩ Quốc Trung mời NSND Đặng Thái Sơn tham gia với tên gọi *Đặng Thái Sơn và các học trò*, biểu diễn tại Việt Nam vào ngày 2.6 tại Nhà hát Lớn Hà Nội và 3.6 tại Nhạc viện TP.HCM.

BẢO LINH

Nhộn nhịp **sân khấu thiếu nhi dịp hè**

● **THÚY HIỀN**

Dịp hè 2024, thị trường biểu diễn nghệ thuật phục vụ đối tượng khán giả thiếu niên, nhi đồng tại Hà Nội có phần nổi trội, bứt phá khi công bố hàng loạt chùm vở diễn, dự án độc đáo, mới mẻ từ cách khai thác đề tài, dàn dựng cho tới hợp tác với các đơn vị nghệ thuật nước ngoài, tăng cường xã hội hóa...

Vở *Rồng thần trở lại* của Nhà hát Kịch Việt Nam được trao HCV tại Liên hoan nghệ thuật sân khấu toàn quốc dành cho thiếu niên, nhi đồng lần thứ nhất 2024

Ngay từ những trailer quảng cáo các chương trình nghệ thuật dành cho thiếu nhi cũng được nhiều đơn vị đầu tư thiết kế công phu, ấn tượng. Ghi nhận ở các nhà hát có chức năng phục vụ thiếu nhi như Nhà hát Múa rối Việt Nam, Nhà hát Múa rối Thăng Long, Liên đoàn Xiếc Việt Nam, Nhà hát Tuổi trẻ..., không chỉ là quảng bá hình ảnh chương trình mà lãnh đạo các đơn vị đã khẳng định chất lượng nghệ thuật năm nay được nâng lên rất nhiều, vừa mang tới cho trẻ những bài học ý nghĩa giáo dục sâu sắc, vừa chuyển tải nội dung hấp dẫn, mới mẻ, sôi động.

Giám đốc Liên đoàn Xiếc Việt Nam, NSND Tống Toàn Thắng cho biết, Liên đoàn đã hoàn thành vở *Giấc mơ tuổi thần tiên*. Bằng ngôn ngữ và đặc thù riêng của nghệ thuật xiếc, vở diễn sẽ dẫn dắt các em nhỏ vào thế giới trong mơ, gặp gỡ và tương tác với các nhân vật siêu nhân yêu thích, đồng thời ca ngợi lòng dũng cảm, đề cao tinh thần đoàn kết, tạo sức mạnh để vượt qua khó khăn, chống lại cái ác, bảo vệ lẽ phải, bảo vệ con người…

Giám đốc Nhà hát Kịch Việt Nam NSND Xuân Bắc chia sẻ, mùa hè 2024, Nhà hát sẽ tổ chức chuỗi chương trình nghệ thuật đặc biệt dành cho thiếu nhi với chủ đề *Hành trình kỳ diệu,* gồm 3 vở diễn: *Bộ quần áo mới của hoàng đế*, *Rồng thần trở lại* và *Biệt đội siêu anh hùng*. Trong đó, *Bộ quần áo mới của hoàng đế* vừa ra mắt khán giả đầu tháng 5.2024 và nhận được những phản hồi tích cực từ phụ huynh và các em nhỏ. Tác phẩm hiện đang công diễn tại Nhà hát Star Galaxy, 87 Láng Hạ.

Tương tự, Nhà hát Tuổi trẻ cũng mang tới dự án *Mùa hè yêu thương* với chùm vở diễn đặc sắc như *Chú mèo dạy hải âu bay*, nhạc kịch *Đứa con của yêu tinh*, *Bầy chim thiên nga*, *Bữa tiệc của Elsa*… tạo nên chuỗi hoạt động biểu diễn phong phú, đa dạng về loại hình dành cho thiếu nhi trong suốt mùa hè. Bên cạnh những tiếng cười vui nhộn, dí dỏm, các vở diễn đã truyền cảm hứng cho khán giả nhí qua những bài học sâu sắc về tình đoàn kết, tinh thần đồng đội, ý thức rèn luyện bản thân để vượt qua mọi thử thách; tôn vinh và đề cao tầm quan trọng của những mối quan hệ trong gia đình, mang lại niềm vui, sự sáng tạo, trí tưởng tượng, trải nghiệm âm nhạc cho mọi thành viên…

Vở *Chú mèo dạy hải âu bay* của Nhà hát Tuổi trẻ được trao HCV tại Liên hoan nghệ thuật sân khấu toàn quốc dành cho thiếu niên, nhi đồng lần thứ nhất 2024

Còn Nhà hát Múa rối Thăng Long thì dàn dựng 3 chương trình biểu diễn: Múa rối cạn, Múa rối nước truyền thống và Múa rối nước kết hợp với múa rối cạn. Không kết nối thành vở diễn dài mà các trò diễn, hoạt cảnh được xây dựng ngẫu hứng với những giai điệu âm nhạc, những điệu múa cùng những nhân vật hoạt hình, cổ tích... mà trẻ em yêu thích. Đặc biệt vào những ngày cao điểm kề cận dịp Quốc tế Thiếu nhi 1.6, Nhà hát đã tăng số lượng suất diễn đặc biệt không chỉ tại địa điểm 57B Đinh Tiên Hoàng mà còn tại nhiều địa điểm khác.

Cùng với đó, các đơn vị nghệ thuật cũng tung ra những tác phẩm sân khấu hấp dẫn với nhiều hình thức, đa dạng trải nghiệm dành cho các em nhỏ, như *Lời bà kể* (Nhà hát Kịch Hà Nội), *Màu của ước mơ* (Nhà hát Nghệ thuật xiếc và tạp kỹ Hà Nội), *Cây tre trăm đốt* và *Nắm xôi kỳ diệu* (Nhà hát Chèo Hà Nội)…

Mỗi vở diễn là một câu chuyện giáo dục con trẻ về đức dũng cảm, lòng tốt, tính nhân văn, sự vị tha và cả tinh thần đoàn kết, biết trân trọng, yêu thương những người xung quanh; giúp đỡ cha mẹ, chia sẻ khó khăn với những người yếu thế trong xã hội; tôn vinh và đề cao tầm quan trọng của những mối quan hệ trong gia đình, mang lại niềm vui, sự sáng tạo, trí tưởng tượng và những trải nghiệm hấp dẫn cho các em nhỏ…

Điều đặc biệt thú vị là vừa qua, tại Liên hoan nghệ thuật sân khấu toàn quốc dành cho thiếu niên - nhi đồng lần thứ nhất diễn ra tại Hải Phòng, những sản phẩm nghệ thuật đầy tâm huyết của các nghệ sĩ đều được trao giải thưởng cao, đặc biệt 4 vở giành HCV: *Chú mèo dạy hải âu bay* (Nhà hát Tuổi trẻ), *Rồng thần trở lại* (Nhà hát Kịch Việt Nam), *Dế Mèn phiêu lưu ký* (Đoàn Nghệ thuật Múa rối Hải Phòng), *Nắm xôi kỳ diệu - Chuyện thằng Bờm* (Nhà hát Chèo Hà Nội)...

Cùng với đó, các cơ quan, Hội Nghệ sĩ sân khấu Việt Nam đã phối hợp với Bộ VHTTDL, các đơn vị, nhà hát… tổ chức nhiều hoạt động, nhằm khuyến khích các cá nhân, tập thể sáng tạo nhiều hơn các tác phẩm sân khấu cho khán giả nhí. Những hoạt động này đã góp phần mang đến cho sân khấu thiếu nhi một diện mạo mới, khắc phục tình trạng thiếu hụt sản phẩm nghệ thuật phục vụ giới trẻ, nêu cao trách nhiệm của các đơn vị sân khấu đối với thế hệ tương lai của đất nước. ■

Ngày hội văn hóa, nghệ thuật truyền thống Bhnong năm 2024

Ngày hội văn hóa, nghệ thuật truyền thống của người Bhnong (huyện Phước Sơn, Quảng Nam) năm 2024 dự kiến sẽ diễn ra từ ngày 19 - 21.7 với chủ đề *Sắc màu văn hóa Bhnong - Hội nhập và phát triển*. Ngày hội sẽ diễn ra các hoạt động thi văn hóa, nghệ thuật như trưng bày hiện vật lịch sử, văn hóa, du lịch tiêu biểu của các xã, thị trấn; thi trình diễn nghề truyền thống; trình diễn ẩm thực dân gian; trình diễn, tái hiện nghi thức trong Lễ hội truyền thống của người Bhnong gồm nghi thức Cúng đất lập làng, Mừng lúa mới (Tết mùa), cúng và ăn mùng 5 (Chahthonk), nghi thức gả vợ, gả chồng, cúng máng nước, đuổi tà ma. Bên cạnh đó, còn có liên hoan nghệ thuật quần chúng như biểu diễn đánh - múa cồng chiêng, hát lý đối đáp, biểu diễn trang phục truyền thống...

Sự kiện nhằm giới thiệu, tôn vinh, quảng bá và phát huy những nét đẹp văn hóa truyền thống của người Bhnong. Đồng thời, động viên, khuyến khích người dân bảo vệ, phát huy và lan tỏa các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc trong giai đoạn hiện nay.

THANH HẢI

Đại nhạc kịch kể về những chuyến tàu lịch sử

Chương trình nghệ thuật đặc biệt *Dòng sông kể chuyện* mùa 2 với chủ đề *Chuyến tàu huyền thoại* sẽ diễn ra lúc 20h ngày 31.5 tại Khu Nhà Rồng Khánh Hội - Cảng Sài Gòn. Sự kiện nhằm tôn vinh lịch sử hào hùng của vùng đất Sài Gòn - Gia Định, giới thiệu vẻ đẹp của đất nước thông qua nghệ thuật.

Chuyến tàu huyền thoại gồm 5 chương, kể câu chuyện về những chuyến tàu lịch sử gắn với những dấu mốc quan trọng của TP.HCM trong suốt chiều dài lịch sử dân tộc. Những người làm chương trình đã dành hơn 6 tháng nghiên cứu các chất liệu lịch sử để thực hiện buổi diễn với hơn 1.000 diễn viên và khoảng 9.000 người tham dự trực tiếp. Chương trình do đạo diễn Lê Hải Yến, người đã thành công rực rỡ với *Dòng sông kể chuyện* mùa đầu tiên năm 2023 làm Tổng đạo diễn. Bên cạnh đó còn có sự tham gia của đạo diễn Phạm Hoàng Nam, nhạc sĩ Đức Trí, biên đạo múa Tấn Lộc, nhà thiết kế Nguyễn Việt Hùng… Chương trình dàn dựng theo xu hướng edutainment (kết hợp giữa giáo dục và giải trí) nhằm chuyển tải những giá trị lịch sử, văn hóa, tự tôn dân tộc trong cộng đồng trẻ bằng hình thức nghệ thuật hiện đại. **H.H**

Thư viện Khánh Hòa tổ chức nhiều hoạt động hè dành cho thiếu nhi

Thư viện tỉnh Khánh Hòa ban hành kế hoạch tổ chức hoạt động hè dành cho thiếu nhi với chủ đề: *Mùa hè sôi động qua từng trang sách*. Theo đó, từ ngày 5.6 - 21.8, tại khuôn viên Thư viện tỉnh diễn ra hoạt động trưng bày, giới thiệu, phục vụ đọc tại chỗ và mượn về nhà các nguồn tài nguyên thông tin dành cho thiếu nhi; phối hợp với phụ huynh hướng dẫn các kỹ năng cần thiết khi sử dụng thư viện; tổ chức các hoạt động dành cho trẻ mầm non đi cùng phụ huynh như tô màu bằng tranh có sẵn, các trò chơi lắp ráp, ghép hình, khéo tay hay làm, rút gỗ, ráp chữ bằng hình ảnh…

Bên cạnh đó, còn có các hoạt động vui chơi, khuyến đọc diễn ra vào thứ tư của tuần 1 và tuần 3 các tháng 6, 7, 8. Đến đây, các em sẽ được tham gia vào các trò chơi với những chủ đề ấn tượng như Giải cứu đại dương; Thử tài đoán thành ngữ, tục ngữ, ca dao; Đi tìm tác giả, tác phẩm, nhân vật trong tác phẩm; Mười vạn câu hỏi vì sao; Du hành các miền di sản Việt Nam…

ĐÀO PHƯƠNG

Thổi bừng sức sống không gian công cộng

TRUNG NGHĨA

Nhiều không gian công cộng ở Việt Nam hiện đang tồn tại hạn chế như thiếu tính thẩm mỹ, không có hoạt động cộng đồng dẫn đến sự tẻ nhạt, thiếu kết nối giữa con người với môi trường xung quanh… Trước thực trạng đó, nghệ thuật được xem như giải pháp để biến không gian chung vốn tẻ nhạt trở thành điểm đến thu hút du khách và người dân địa phương.

Thay đổi diện mạo không gian sống

Không gian công cộng đóng vai trò quan trọng trong đời sống cộng đồng, là nơi kết nối mọi người, khơi gợi cảm hứng và góp phần tạo dựng diện mạo cho thành phố cũng như vùng quê. Trên thế giới, xu hướng đưa nghệ thuật vào không gian công cộng ngày càng được quan tâm và phát triển rộng rãi. Tại Việt Nam, xu hướng này cũng đang dần được chú ý trong thời gian gần đây. Một số tỉnh, thành đã bắt đầu triển khai các dự án cải thiện diện mạo đô thị và nâng cao chất lượng cuộc sống cho người dân.

Mới đây, UBND quận Hoàn Kiếm (TP Hà Nội) đã phối hợp với các đơn vị tổ chức khai mạc Dự án nghệ thuật công cộng trên cầu đi bộ Trần Nhật Duật kết nối Dự án nghệ thuật công cộng Phúc Tân và Trung tâm Văn hóa Nghệ thuật 22 Hàng Buồm.

Nằm trong Kế hoạch phát triển công nghiệp văn hóa trên địa bàn quận Hoàn Kiếm, qua thực tế khảo sát với nhu cầu sử dụng theo đúng công năng, UBND quận đã phối hợp với các nghệ sĩ lên ý tưởng biến cây cầu đi bộ qua phố Trần Nhật Duật kết nối Khu phố cổ và khu vực phường Phúc Tân trở nên sinh động, cuốn hút hơn, được thắp sáng bởi các tác phẩm sắp đặt. Sau hơn 4 tháng triển khai, với sự sáng tạo khéo léo của các nghệ sĩ, cây cầu đã biến hóa thành một bộ sưu tập tác phẩm sắp đặt ánh sáng.

Chia sẻ về ý tưởng thực hiện dự án này, giám tuyển Nguyễn Thế Sơn cho biết: "Chúng tôi quan sát thấy đa phần người sử dụng cầu đi bộ là các bác lớn tuổi, người bán hàng gánh rong và học sinh đi học, cụ thể là các em Trường Tiểu học Trần Nhật Duật. Buổi tối ánh sáng chưa đủ nên mặt cầu khá tối. Từ những khảo sát này, chúng tôi lên ý tưởng biến cây cầu đi bộ trở nên vui tươi, sinh động hơn, được thắp sáng lung linh vào buổi tối nhờ các tác phẩm sắp đặt nghệ thuật công cộng, một phần được sử dụng từ vật liệu tái chế".

Làng Nghệ thuật cộng đồng Tam Thanh, Quảng Nam

Trước đó, tại Hà Nội, Dự án nghệ thuật công cộng Phùng Hưng đã biến con phố cũ kỹ trở thành không gian độc đáo với những tác phẩm đầy sắc màu, tái hiện lịch sử và văn hóa Hà Nội xưa; Dự án nghệ thuật công cộng Phúc Tân cũng được hoàn thành vào năm 2020, biến bãi rác thải ngập ngụa ven sông Hồng thành không gian tươi mới, truyền tải thông điệp về bảo vệ môi trường và phát triển bền vững…

Tại Quảng Nam, từ năm 2017, Làng Nghệ thuật cộng đồng Tam Thanh ra đời với các tác phẩm bích họa đầy màu sắc. Và tháng 5 này, khoảng 120 họa sĩ tình nguyện từ các tỉnh, thành trong cả nước cùng người dân địa phương đã đến Làng để sáng tác tranh bích họa, tranh vẽ trên vật dụng điêu khắc, sắp đặt, trưng bày…

Cùng với đó, các loại hình nghệ thuật biểu diễn như Tuồng, Chèo, Hát bội, Xiếc, âm nhạc hiện đại… cũng được nhiều tỉnh, thành đưa xuống đường phố biểu diễn, mang nghệ thuật đến gần hơn với công chúng và phục vụ du khách.

Nghệ thuật "phủ sóng" không gian công cộng

Ông Phạm Tuấn Long, Chủ tịch UBND quận Hoàn Kiếm (TP Hà Nội) cho biết: "Nhận thấy sự cần thiết về tái thiết không gian công cộng, quận đã linh hoạt, sáng tạo trong công tác tổ chức, tạo điểm tĩnh kết hợp không gian công cộng với sự cởi mở, thiên về các hoạt động cộng đồng. Bên cạnh đó, quận cũng luôn ủng hộ những ý tưởng nghệ thuật và văn hóa mới, tạo nên hình ảnh văn minh cho đô thị. Các không gian sáng tạo mang ý nghĩa vừa bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa trên địa bàn, đáp ứng nhu cầu vui chơi, giải trí của nhân dân, vừa phát triển du lịch, thúc đẩy kinh tế địa phương, tạo dấu ấn trong xây dựng không gian sáng tạo của Hà Nội".

Thực tế, các tác phẩm nghệ thuật trong không gian công cộng không chỉ tạo cơ hội giao lưu và kết nối cộng đồng mà còn có thể truyền tải thông điệp về các vấn đề xã hội, môi trường, giáo dục... một cách sinh động và hiệu quả, góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng. Nghệ thuật còn góp phần bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa độc đáo của mỗi địa phương; tạo sự thu hút và hấp dẫn du khách, thúc đẩy hoạt động kinh doanh, tạo ra nguồn thu cho địa phương…

Theo ông Phạm Tuấn Long, khi triển khai các dự án như vậy, bản thân người dân trong khu vực có các không gian nghệ thuật đã ý thức hơn, thay đổi thói quen của mình để giữ gìn vệ sinh môi trường, an ninh trật tự. Cộng đồng đã biết tự chăm lo không gian sống của mình. Sắp tới quận Hoàn Kiếm sẽ từng bước rà soát và triển khai các dự án tương tự…

Đưa nghệ thuật vào không gian công cộng cũng tạo cơ hội cho nghệ sĩ sáng tạo. Họa sĩ Nguyễn Thế Sơn nhận định: Trong bối cảnh những người thực hành nghệ thuật đương đại đang rất thiếu không gian triển lãm cũng như thỏa sức thể hiện những thử nghiệm của mình, không gian công cộng có tiềm năng rất tốt.

Tuy nhiên, để nghệ thuật "phủ sóng" rộng rãi và tái thiết các không gian này, nhiều ý kiến cho rằng, chính quyền các địa phương cần có chính sách hỗ trợ nghệ sĩ sáng tác và giới thiệu tác phẩm; có sự hợp tác chặt chẽ giữa chính quyền, nghệ sĩ, các tổ chức, cộng đồng để triển khai dự án nghệ thuật. Với sự đầu tư và nỗ lực đúng đắn, nghệ thuật có thể góp phần biến đổi các không gian chung tại Việt Nam trở thành những điểm đến lý tưởng.■

Tổ chức thi tuyển ý tưởng quy hoạch khu vực Dinh trấn Thanh Chiêm

UBND tỉnh Quảng Nam vừa có công văn thống nhất để UBND thị xã Điện Bàn tổ chức thi tuyển ý tưởng quy hoạch khu vực Dinh trấn Thanh Chiêm, nhằm lựa chọn ý tưởng tối ưu về quy hoạch, tái hiện Di tích lịch sử cấp quốc gia Dinh trấn Thanh Chiêm và xây dựng Bia chữ Quốc ngữ, đáp ứng yêu cầu về quy hoạch, kiến trúc, phù hợp với văn hóa, lịch sử của vùng đất Thanh Chiêm, Điện Bàn, Quảng Nam.

Văn bia Dinh trấn Thanh Chiêm được dựng vào năm 2007

Theo những tư liệu còn lưu giữ, Dinh trấn Quảng Nam cách Hội An 6 dặm (gần 9 km), có vai trò hết sức quan trọng trên trục văn hóa Hội An - Thanh Chiêm, là nơi du nhập đạo Thiên Chúa sớm nhất ở Đàng Trong. Từ năm 1621-1625, tại Hội An và Thanh Chiêm, Linh mục Francisco de Pina đã học tiếng Việt, truyền đạo bằng tiếng Việt và dạy cho hai giáo sĩ Alexandre Rhodes (người Pháp) và Antonio Fonte (người Bồ Đào Nha), đồng thời viết hai tài liệu giảng dạy "Phương pháp Latinh hóa tiếng Việt" và "Ngữ pháp tiếng Việt".

Từ năm 2016, tỉnh Quảng Nam lên ý tưởng triển khai kế hoạch phục dựng mô hình Dinh trấn Thanh Chiêm trở thành một điểm tham quan du lịch. Tháng 5.2017, Dinh trấn Thanh Chiêm được Bộ VHTTDL công nhận Di tích quốc gia, đây là sự khẳng định về vị trí, vai trò, giá trị lịch sử, văn hóa của Thanh Chiêm gắn với sự ra đời chữ Quốc ngữ. Đồng thời cũng là sự tri ân của thế hệ hôm nay đối với tiền nhân trong tiến trình mở cõi về phương Nam, nhất là sự tôn vinh giá trị chữ Quốc ngữ - ngôn ngữ chính thống của người Việt.

Sở VHTTDL tỉnh Quảng Nam đã phối hợp với UBND thị xã Điện Bàn quy hoạch một không gian trong khu vực được ghi nhận là Dinh trấn xưa rộng khoảng 12.000m^2 để bảo tồn và phát huy giá trị của di tích Dinh trấn Thanh Chiêm. Trong quy hoạch sẽ có không gian tái hiện khu vực Hành cung Dinh trấn xưa, không gian trưng bày hiện vật, tư liệu về quá trình hình thành chữ Quốc ngữ, bia ghi dấu Dinh trấn Thanh Chiêm, biểu tượng chữ Quốc ngữ và tượng đài tôn vinh chữ Quốc ngữ.

KHÁNH CHI

Chuyện về **những em bé truyền cảm hứng**

● **QUỲNH HOA**

Tại lễ kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ vừa diễn ra hồi đầu tháng 5, được truyền hình trực tiếp trên cả nước, hình ảnh em bé Điện Biên xinh xắn trong bộ trang phục dân tộc Thái, đôi mắt đen láy ngước nhìn lá cờ đỏ sao vàng, tay cầm hoa vẫy chào đã làm rung động triệu triệu trái tim. Em bé được yêu thương, tìm kiếm với hàng chục nghìn lượt thích, bình luận… trên mạng xã hội.

Em bé "Tượng đài"

Mới 4 tuổi, là "diễn viên" nhỏ tuổi nhất trong số 12.000 người tham gia khối diễu binh, diễu hành, nhưng bé Trần Vy Trâm (sống tại phường Mường Thanh, TP Điện Biên Phủ) lại được quan tâm nhiều nhất và được cộng đồng yêu mến đặt tên là em bé "Tượng đài". Những hình ảnh cô bé trong lúc tập luyện, giải lao, vui chơi cùng các chú bộ đội được lan truyền với tốc độ chóng mặt, gây sốt trên mọi nền tảng mạng xã hội.

Không phải "diễn viên" được tuyển chọn từ đầu, Bánh Mì (tên gọi ở nhà của bé Trâm) được ông đưa đến xem các chú bộ đội tập luyện và "lọt vào mắt xanh" của Tổng đạo diễn, NSND, TS Nguyễn Thị Thu Hà. Trong khi các bạn cùng lứa rụt rè, không hợp tác lúc các chú bộ đội bế trên vai thì Bánh Mì lại thực hiện theo chỉ dẫn của đạo diễn và các chú một cách rất tự nhiên. Theo chia sẻ của chị Vương Ý Nhi, mẹ bé Vy Trâm, kể từ đó, mỗi ngày bé đều dậy từ 5h sáng, ngoan ngoãn vệ sinh cá nhân, ăn sáng để ông bà đưa ra sân vận động tập luyện cùng các chú bộ đội.

Chị Ý Nhi cũng chia sẻ những clip bé trao đổi với mẹ: *"Mẹ thấy con cười tươi chưa?",* chị động viên: *"Con cười tươi rồi, nhưng mẹ muốn con cười tươi hơn nữa để mẹ ở nhà xem tivi"*… Vì có em bé mới sinh nên chị Nhi không thường xuyên đưa con ra sân tập luyện, nhưng Bánh Mì cũng rất hiểu chuyện, không vòi vĩnh mẹ.

Bé Vy Trâm cùng 3 học viên của Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội, gồm Thiếu tá Nguyễn Công Long (35 tuổi), Thượng sĩ Nguyễn Hoài Linh (24 tuổi), Thượng sĩ Dương Nguyễn Hữu Toàn (24 tuổi) được giao nhiệm vụ thể hiện Tượng đài Chiến thắng Điện Biên Phủ: Thiếu tá Long bế em bé, Thượng sĩ Linh phất cao cờ "Quyết chiến, quyết thắng" còn Thượng sĩ Toàn bồng súng. Trong những ngày tập luyện, dù mệt vì nắng nóng nhưng cả ba chú đều dành tình cảm yêu quý cho bé Trâm, cả nhóm thường xuyên vui đùa trong những phút giải lao…

Em bé "Tượng đài" đã đốn tim hàng triệu khán giả Ảnh: GIANG HUY

Trong ngày cuối cùng, đoạn clip chia sẻ chú Long trò chuyện với bé Trâm, mặc dù gương mặt bé toát lên sự mệt mỏi, nhưng khi chú Long động viên: "Hôm nay còn buổi tập cuối nữa, con phải cười tươi nhé. Hoa cầm như thế nào? Tay vẫy như thế nào? Cười lên!", ngay lập tức Bánh Mì lại hóa thân thành em bé "Tượng đài", giơ hoa và tay lên vẫy, nở nụ cười rạng rỡ trở lại.

Đúng ngày khai mạc, trời đổ mưa to nhưng bé không hề sợ hãi, vẫn "hiên ngang" trên vai chú Long. Đặc biệt, trong khoảnh khắc đoàn diễu binh bắt đầu bước đi thì em bé giơ cao cờ hoa, tay vẫy chào, ngước mắt nhìn theo lá cờ làm tan chảy trái tim hàng chục triệu người dân Việt Nam. Dù chỉ xuất hiện trong phút chốc, nhưng em bé "Tượng đài" ngoan ngoãn, xinh xắn đã thể hiện tinh thần trách nhiệm cao với công việc và trở thành niềm tự hào của gia đình, người dân Điện Biên cũng như trên cả nước.

VĐV chạy Việt dã… 5 tuổi

Cũng ở tuổi mầm non như Bánh Mì, cô bé Nguyễn Thùy Dương (5 tuổi, ở huyện Văn Bàn, Lào Cai) cũng có đoạn clip được lan truyền rộng rãi với gần 50 nghìn lượt "thích", hàng nghìn lượt bình luận cùng hơn 400 lượt chia sẻ. Clip ghi lại hình ảnh bé Thùy Dương đang ở chặng cuối về đích sau quãng đường 3 km tại giải chạy Việt dã báo Lào Cai (trong Lễ phát động ngày Chạy Olympic vì sức khỏe toàn dân của tỉnh diễn ra vào tháng 3 vừa qua).

Bé Thùy Dương vui mừng nhận phần thưởng của BTC

Là VĐV nhỏ tuổi nhất của giải, mặc dù không đoạt huy chương nhưng gương mặt xinh xắn, thân hình nhỏ bé và thần thái quyết tâm như một VĐV chuyên nghiệp của bé khiến người xem nể phục. "Bé Thùy Dương đã lan tỏa vẻ đẹp của thể thao và sẽ tạo động lực cho nhiều người luyện tập sau này", anh Hải Văn Hóa, người ghi lại clip chia sẻ. Không ít bình luận khen ngợi đã gửi tới bé: "Bé giỏi quá, hai bạn nhà cô đi bộ còn đòi bế"; "*Tuyệt vời! Bé sẽ là vận động viên tiềm năng trong tương lai. Hãy đào tạo bạn ấy để tỏa sáng trên đường chạy"; "Thật xuất sắc! Chúc con thật nhiều sức khỏe để tiếp tục rèn luyện, gặt hái được nhiều thành công!"*...

Đồng hành cùng con gái nhỏ trong suốt chặng đường, anh Nguyễn Đức Đồng, kiện tướng điền kinh, nguyên VĐV đội tuyển điền kinh tỉnh Lào Cai chia sẻ, có lúc cô bé cũng mệt và muốn đi bộ, nhưng được sự động viên, cổ vũ của bố mẹ và khán giả xung quanh, con lại cố gắng chạy tiếp. Được biết, cả hai vợ chồng anh Đồng đều là giáo viên thể chất tại trường cấp 1 và cấp 2. Hằng ngày, vào các buổi chiều, hai anh chị luôn cùng nhau chạy bộ. 6 tháng trước khi diễn ra giải Việt dã, bé Thùy Dương xin theo cùng bố mẹ và từ đó bé rất chăm chỉ tập luyện. Sau giải thi huyện, bé tiếp tục được chọn thi cấp tỉnh. "Chúng tôi sẽ theo dõi năng lực và sở thích của con, nếu bé thực sự thích và phát triển tốt thì chúng tôi hướng cho con theo học điền kinh", anh Đồng cho hay.

Dù ở tuổi mầm non nhưng những em bé ngoan ngoãn, xinh xắn ấy đã trở thành hiện tượng tích cực của mạng xã hội từ những điều giản dị nhưng cũng không kém phần phi thường. Chắc hẳn còn rất nhiều em bé nữa cũng đang nổi trội ở lĩnh vực nào đó, người lớn cần lan tỏa những hình ảnh đẹp này thay vì những thông tin câu view, câu like bất chấp làm ảnh hưởng đến sự phát triển lành mạnh của thế hệ trẻ.■

THÔNG BÁO CỦA TÒA ÁN NHÂN NHÂN QUẬN 1, TP.HCM

Quyết định số 6116/2024/QĐ-TB, ngày 6.5.2024 về việc Thông báo giải quyết vụ án trên phương tiện thông tin đại chúng.

Căn cứ hồ sơ vụ án dân sự sơ thẩm thụ lý số 1019/2023/DSST ngày 16.10.2023 về việc: "Tranh chấp hợp đồng tín dụng".

Nguyên đơn: Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam

Trụ sở: Số 2 Láng Hạ, phường Thành Công, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội

Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn: Ông Lê Hồng Sơn, chức vụ: Giám đốc Phòng giao dịch Tân Định - Agribank, Chi nhánh Sài Gòn (theo giấy ủy quyền số 1204/GUQ-NHNo.SG-PC ngày 1.6.2023).

Địa chỉ: 31 Đồng Khởi, phường Bến Nghé, quận 1, TP.HCM

Bị đơn: Ông Nguyễn Huy Cường, sinh năm 1985

Địa chỉ: 79 Nguyễn Ngọc Nhựt, phường Tân Quý, quận Tân Phú, TP.HCM

Để đảm bảo cho người được tống đạt nhận được thông tin về các văn bản cần được tống đạt nên cần được thông báo trên phương tiện thông tin đại chúng. Tòa án nhân dân quận 1 thông báo cho đương sự có tên sau đây:

Bị đơn: Ông Nguyễn Huy Cường, sinh năm 1985

Địa chỉ: 79 Nguyễn Ngọc Nhựt, phường Tân Quý, quận Tân Phú, TP.HCM

Được biết là: Tòa án sẽ tiến hành mở phiên tòa xét xử lần thứ nhất vào lúc 9h00 ngày 4.6.2024 tại Phòng xử án (tầng trệt) Tòa án nhân dân quận 1, TP.HCM

Địa chỉ: Số 04-06 Lý Tự Trọng, phường Bến Nghé, quận 1, TP.HCM

Trường hợp bị đơn hoặc người đại diện hợp pháp của bị đơn vắng mặt, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt, phiên tòa sẽ hoãn. Tòa án sẽ triệu tập phiên tòa lần thứ 2 vào lúc 9h00, ngày 4.7.2024 tại địa chỉ trên.

Bị đơn Nguyễn Huy Cường phải có mặt tại địa điểm và thời gian nêu trên. Nếu vắng mặt, Tòa án nhân dân quận 1 sẽ tiến hành giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật.

Lệ phí thông báo trên phương tiện thông tin đại chúng do nguyên đơn chịu.

Trong thời gian 7 (bảy) ngày kể từ ngày nhận được Quyết định này, nguyên đơn được quyền liên hệ để đăng nội dung thông báo trên Cổng thông tin điện tử của Tòa án; trên một trong các báo của Trung ương 3 số liên tiếp; phát sóng trên đài phát thanh hoặc đài truyền hình của Trung ương 3 lần trong 3 ngày liên tiếp. Sau khi đăng tin, nguyên đơn phải nộp lại các chứng từ, hợp đồng đăng tin và số báo đã đăng cho Tòa án nhân dân quận 1 để lưu hồ sơ vụ án.

Thẩm phán NGUYỄN HỒNG HẠNH

(đã ký)

THỂ THAO VIỆT NAM:

Hái quả ngọt từ việc tuyển chọn, đào tạo, bồi dưỡng tài năng

● THU SÂM

Ngày 27.5 được xem là ngày vui của Cầu lông Việt Nam nói riêng và Thể thao Việt Nam nói chung khi tay vợt Lê Đức Phát đã chính thức được Liên đoàn Cầu lông thế giới công bố giành vé dự Olympic Paris 2024.

Trước đó "hotgirl" của Cầu lông Việt Nam Nguyễn Thùy Linh cũng đã giành vé chính thức tham dự Đại hội. Để có được những thành quả đó là một chặng đường dài cùng sự cố gắng của các HLV, VĐV và đặc biệt là một chu trình tuyển chọn, đào tạo bài bản khoa học.

VĐV đoạt vé dự Olympic thứ 10 của Thể thao Việt Nam - Lê Đức Phát là kết quả của một quá trình được tuyển chọn, đào tạo kỹ lưỡng

Thành quả ngọt ngào

Trong cuộc trò chuyện với *Văn Hóa*, giọng Lê Đức Phát vẫn toát lên niềm vui từ chiếc vé chính thức lần đầu tiên được đến với đấu trường lớn và danh giá nhất thế giới. Để có một Lê Đức Phát ở thứ hạng 35/41 tay vợt dự Olympic, thể thao Việt Nam đã có một quá trình "nhào nặn" kỹ lưỡng.

Sinh ra trong một gia đình có truyền thống về thể thao khi cha là nhà vô địch Boxing quốc gia, nhưng Phát lại không có năng khiếu của một tay đấm. Vì thế cha anh đã quyết định dạy con trai chơi cầu lông. Thế rồi Phát trưởng thành dần dần qua các giải đấu, từ phong trào thể thao học đường tại trường học cho đến các giải đấu của huyện Long Thành (Đồng Nai). Năm 13 tuổi Phát được tuyển chọn vào Trung tâm TDTT Quốc phòng 2.

Sau 2 năm tập luyện chuyên nghiệp tại đây, Phát đã được tuyển chọn lên đội tuyển Cầu lông trẻ quốc gia, tập huấn tại Trung tâm HLTTQG Đà Nẵng. Năm 19 tuổi, Phát được tuyển chọn lên đội tuyển quốc gia và được tập huấn trong một môi trường chuyên nghiệp tại Trung tâm đào tạo VĐV thuộc Trường Đại học TDTT Bắc Ninh. Đây là một trong 5 Trung tâm huấn luyện về thể thao hàng đầu cả nước.

Khi hỏi Phát, có gặp khó khăn gì không khi trưởng thành từ một cậu bé với niềm đam mê thể thao trở thành VĐV chuyên nghiệp, giành vé chính thức dự Olympic, Phát nở nụ cười tươi: "Ngoài những khó khăn mà các VĐV đều gặp phải như chấn thương hay nhiều khi mệt mỏi vì liên tục phải tập luyện, thi đấu, tôi không gặp khó khăn gì. Từ khi được phát hiện và lên tập luyện tại các đội tuyển, tôi luôn được tạo điều kiện thi đấu nhiều giải đấu quốc tế để cọ xát, tích điểm. Để có được tấm vé dự Olympic, tôi đã được Bộ VHTTDL, ngành thể thao Quân đội, Liên đoàn Cầu lông Việt Nam đầu tư chu đáo, từ việc tuyển chọn đào tạo khi tôi còn nhỏ đến khi trưởng thành và thi đấu tại các cuộc thi đấu tích điểm để lấy vé dự Olympic".

Còn với hoa khôi của làng Cầu lông Việt Nam - Nguyễn Thùy Linh, để có được vị trí 17/33 VĐV giành vé chính thức tham gia tranh tài tại Đại hội, Thùy Linh cũng trải qua một hành trình dài, từ khi được gia đình vun đắp niềm đam mê thể thao rồi được tuyển chọn và đào tạo bài bản chuyên nghiệp. Để phát triển tài năng, nữ VĐV số 1 Việt Nam đã được dẫn dắt bởi các chuyên gia hàng đầu và tham gia hàng trăm giải đấu trong nước và quốc tế. Hiện cô đang được chuyên gia giỏi người Indonesia dẫn dắt.

Trưởng thành từ các giải đấu trẻ, cô bé xinh xắn đến từ Phú Thọ đã đoạt HCV Giải Cầu lông thiếu niên khi mới 10 tuổi. Giai đoạn đầu cô tập luyện tại Hà Nội và được đầu tư bài bản khi được đưa sang Trung Quốc đào tạo. 14 tuổi cô đã đầu quân cho Đà Nẵng và được đơn vị này đầu tư cho đến năm 2019 thì đầu quân cho đơn vị Đồng Nai và đạt nhiều thành tích rực rỡ cho đến giờ. Hiện trong lịch sử Cầu lông nữ Việt Nam, Thùy Linh đang là tay vợt giàu thành tích nhất, từng lọt vào top 20 thế giới và đang đứng thứ 23 thế giới.

Thành tích này có thể xem là hiếm hoi với một tay vợt Cầu lông nữ ở Việt Nam và kết quả đó có được cũng nhờ quá trình tuyển chọn, đầu tư bài bản, kỹ lưỡng. Thùy Linh hiện đang tích cực tập luyện và thi đấu tại các giải đấu quốc tế để tích điểm cho mục tiêu lọt vào nhóm hạt giống tại Olympic. Đây cũng là kỳ Olympic thứ hai của "hotgirl" Cầu lông và cô đã nhận được nhiều lời chúc may mắn từ người hâm mộ trước thềm giải đấu quan trọng này.

Và những nỗ lực không ngừng nghỉ

Câu chuyện về Thùy Linh và Đức Phát - 2 tay vợt được đông đảo người hâm mộ yêu mến của môn Cầu lông là những ví dụ điển hình cho câu chuyện hái quả ngọt từ công tác tuyển chọn, đào tạo bài bản, khoa học của Thể thao Việt Nam. Để có thể vững vàng trên ngôi đầu bảng tổng sắp 2 kỳ SEA Games liên tiếp cùng hàng loạt huy chương tại các giải đấu cấp châu lục, thế giới là một hành trình không hề đơn giản. Bởi ở đó còn ẩn chứa cả những giọt mồ hôi, nước mắt, những nỗ lực không ngừng nghỉ trong bối cảnh còn nhiều khó khăn, cả về cơ sở vật chất, trang thiết bị tập luyện, kinh phí đầu tư...

Hiện tại hệ thống cơ sở vật chất phục vụ việc tập luyện của thể thao thành tích cao dù đã được quan tâm nhưng vẫn còn thiếu thốn. Cụ thể, Trung tâm HLTTQG Hà Nội mới chỉ đáp ứng được 50% nhu cầu, Trung tâm HLTTQG TP.HCM đáp ứng được 30%, Trung tâm HLTTQG Đà Nẵng, Cần Thơ còn thiếu một số hạng mục cơ bản như bể bơi, sân đá bóng, Điền kinh thiếu đường chạy tiêu chuẩn...

Chúng ta hiện có 4 Trung tâm huấn luyện thể thao quốc gia và 1 Trung tâm đào tạo VĐV thuộc Trường Đại học TDTT Bắc Ninh, phục vụ tập huấn cùng lúc cho hơn 3.000 VĐV (2.166 VĐV đội tuyển và 1.557 VĐV đội tuyển trẻ). So với các nước trong khu vực, chúng ta hiện đang có một lực lượng VĐV thành tích cao tương đối lớn. Tuy nhiên, lại đang thiếu các thiết bị hiện đại cả trong tập luyện lẫn hồi phục tại các cơ sở huấn luyện. Việc mua sắm trang thiết bị thể thao hiện đại, có giá trị lớn, đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế theo quy định của các tổ chức quốc tế còn gặp nhiều khó khăn từ bố trí kinh phí đến công tác mua sắm và quản lý trang thiết bị.

Bên cạnh đó, việc áp dụng các thành tựu của khoa học công nghệ, dinh dưỡng thể thao và các điều kiện đảm bảo khác như chăm sóc sức khỏe, hồi phục, chữa trị chấn thương, tâm lý... còn nhiều hạn chế. Điều này đã tạo ra giới hạn cho công tác huấn luyện, giới hạn cho thành tích của các VĐV.

Đó là những khó khăn mà giới chuyên môn đều nhìn thấy. Tuy nhiên theo ông Hoàng Quốc Vinh, Trưởng phòng thể thao thành tích cao 1, Cục TDTT, bên cạnh những khó khăn, Thể thao Việt Nam cũng có nhiều tín hiệu vui. Hiện cả nước có khoảng 22.000 VĐV từ tuyến năng khiếu đến tuyến đội tuyển tỉnh, thành, ngành và đội dự tuyển quốc gia. Trong đó có hơn 10.000 VĐV được phong cấp VĐV kiện tướng, VĐV cấp I và VĐV cấp II. Số VĐV được tập trung đội tuyển quốc gia, đội tuyển trẻ quốc gia khoảng hơn 3.000 VĐV. Số lượng VĐV dồi dào đã là nguồn cung lý tưởng cho các đội tuyển quốc gia chuẩn bị cho các đấu trường lớn.

Hệ thống đào tạo VĐV thành tích cao ở nước ta hiện nay tại các địa phương và nhiều ngành đều có các Trường năng khiếu thể dục thể thao, Trung tâm huấn luyện thể thao cấp cơ sở. Đây là nơi tập trung đào tạo VĐV từ tuyến năng khiếu, tuyến trẻ, tuyến đội tuyển cấp tỉnh, thành phố.

Thể thao Việt Nam cũng có một hệ thống thi đấu chuyên nghiệp với các giải đấu từ cấp độ trẻ tới các giải đấu đỉnh cao, chuyên nghiệp. Đơn cử như môn bóng đá, có các giải đấu từ lứa thiếu niên, nhi đồng như U9, U11, U13, U15, U17, U19, U21... Hệ thống các giải đấu trẻ được tổ chức thi đấu hằng năm được xem là nơi phát hiện, đào tạo ra nhiều nhân tài cho thể thao nước nhà. Có thể đơn cử như những "ngôi sao sáng" của bóng đá Việt Nam là Quang Hải hay Văn Hậu đều trưởng thành từ các giải đấu dành cho thiếu niên, nhi đồng rồi đến các giải trẻ và giải đấu chuyên nghiệp.

Hầu hết các môn thể thao khác cũng có hệ thống các giải đấu được tổ chức thường niên nhằm phát hiện tài năng, tạo cơ hội cọ xát, thi đấu, kích thích phong trào thể thao phát triển trên toàn quốc...

Vậy nên thành tích không phải đến ngẫu nhiên mà đều từ quá trình đầu tư, chăm sóc, tuyển chọn, đào tạo bài bản và có hệ thống từ trung ương tới địa phương và sự nỗ lực cố gắng, không ngừng nghỉ không chỉ của riêng ngành VHTTDL mà còn là sự chung tay của các tỉnh, thành, ngành và toàn xã hội.■

BILLIARD VIỆT NAM: Thêm trang sử mới

● **NGỌC LÝ**

Cơ thủ Trần Đức Minh đã trở thành VĐV thứ hai của Billiard Carom 3 băng Việt Nam vô địch World Cup sau Trần Quyết Chiến khi vừa lên ngôi quán quân tại World Cup Billiard Carom 3 băng TP.HCM 2024. Danh hiệu này không chỉ giúp Đức Minh viết thêm trang sử mới cho Billiard Carom 3 băng Việt Nam mà còn kéo dài chu kỳ thành công rực rỡ của Billiard nước nhà trên đấu trường thế giới.

Vô địch World Cup TP.HCM 2024, Đức Minh viết thêm trang sử mới cho Billiard Việt Nam **Ảnh: NHƯ HUY**

Trước khi tạo ra "cơn địa chấn" với chức vô địch tại World Cup TP.HCM 2024, Đức Minh là cơ thủ không có "số má" trên đấu trường quốc tế khi chỉ xếp hạng 250 thế giới. Ở đấu trường trong nước, cơ thủ 40 tuổi được biết đến nhiều với lối chơi điềm tĩnh, giữ được sự ổn định và khả năng tận dụng cơ hội rất tốt. Đức Minh từng giành HCB giải VĐQG năm 2019 nhưng thành tích làm người hâm mộ biết đến anh nhiều nhất là chức vô địch quốc gia năm 2020. Đáng nói hơn trên đường có được danh hiệu này, Đức Minh đã đánh bại cơ thủ số 1 Việt Nam Trần Quyết Chiến (hạng 7 thế giới khi đó) ở bán kết.

Do có thứ hạng thấp nên Đức Minh phải thi đấu từ vòng loại thứ hai, tức là đánh nhiều hơn các cơ thủ vào vòng chính đến 6 trận. Nhưng với kinh nghiệm và phong độ ổn định, anh vượt qua hàng loạt cao thủ hàng đầu thế giới để viết nên câu chuyện cổ tích tại World Cup TP.HCM 2024. Trong hành trình lên ngôi vô địch, Đức Minh vượt qua vòng loại một cách thuyết phục trước khi làm được điều tương tự ở vòng chính với 2 trận thắng và 1 trận thua.

Đến vòng 1/16, Đức Minh xuất sắc đánh bại cơ thủ số 1 Việt Nam Trần Quyết Chiến (hạng 2 thế giới) với điểm số 50-33. Tại tứ kết, Đức Minh dù đối đầu với cơ thủ Berkay Karakurt (Thổ Nhĩ Kỳ) đang có phong độ cực cao nhưng vẫn giành chiến thắng chung cuộc 50-44. Ở vòng bán kết, Đức Minh tiếp tục tạo bất ngờ khi đánh bại Tolgahan Kiraz (Thổ Nhĩ Kỳ) 50-42. Trong trận chung kết, Đức Minh lại có màn trình diễn tuyệt vời khi vượt qua tân số 1 thế giới Kim Jun Tae (Hàn Quốc) với điểm số 50-46.

Chiến thắng tại World Cup TP.HCM 2024 của Đức Minh đã khiến làng Billiard Carom 3 băng thế giới có cái nhìn khác hẳn về những cơ thủ Việt Nam. Đức Minh đã chứng minh rằng ở Việt Nam không chỉ Trần Quyết Chiến mà còn có nhiều cơ thủ khác đủ khả năng vô địch World Cup. Cùng với đó, Đức Minh cũng đã chứng minh rằng trong thi đấu không phải thứ hạng cao là sẽ vô địch, những cơ thủ có thứ hạng ngoài top 100, 200 vẫn có thể làm nên bất ngờ.

Sau trận chung kết World Cup 2024 chặng TP.HCM, chuyên gia Billiard Bert van Manen (Hà Lan) cho rằng Đức Minh đang là "người hùng mới" của Billiard Carom 3 băng Việt Nam bên cạnh Trần Quyết Chiến và Bao Phương Vinh. Bert van Manen nhận định: "Hàn Quốc? Thổ Nhĩ Kỳ? Không, Việt Nam mới là quốc gia số một thế giới về Carom 3 băng. Họ có đương kim vô địch thế giới là Bao Phương Vinh, đồng đội thế giới (Trần Quyết Chiến và Bao Phương Vinh) và hai nhà vô địch World Cup gần đây nhất là Trần Quyết Chiến và Trần Đức Minh".

Theo chuyên gia Bert van Manen, ở một khía cạnh nào đó, Đức Minh gợi nhớ đến chiến thắng của Laurent Boulanger ở World Cup Valkenburg (Hà Lan) năm 1988. Khi đó, cố cơ thủ người Bỉ cũng chỉ là tay nghiệp dư nhưng giành chiến thắng trước hàng trăm cơ thủ chuyên nghiệp. Điều này đã không xảy ra trong gần 200 kỳ World Cup kể từ năm 1988 cho đến khi chiến thắng đáng chú ý của Đức Minh tại TP.HCM năm nay.

Vô địch World Cup lần đầu tiên trong sự nghiệp, Đức Minh có bước tiến thần kỳ khi từ hạng 250 vươn lên xếp 37 thế giới. Quan trọng hơn, thứ hạng này sẽ giúp Đức Minh có thêm cơ hội tham dự các giải đấu quốc tế trong thời gian tới, đặc biệt là World Cup.

Danh hiệu vô địch World Cup TP.HCM 2024 không chỉ giúp Đức Minh viết thêm trang sử mới cho Billiard Carom 3 băng Việt Nam, mà còn kéo dài chu kỳ thành công rực rỡ của Billiard nước nhà trên đấu trường thế giới. Trong chu kỳ một năm qua, Billiard Carom 3 băng Việt Nam đã đón nhận rất nhiều tin vui và đạt được những cột mốc mới với các danh hiệu vô địch đồng đội thế giới (Trần Quyết Chiến - Bao Phương Vinh), vô địch thế giới (Bao Phương Vinh) cùng 2 danh hiệu vô địch World Cup của Trần Quyết Chiến tại Porto (Bồ Đào Nha) và Bogota (Colombia), đến bây giờ là Đức Minh. Nếu tính rộng hơn ở nội dung Pool 9 bi, Việt Nam cũng có cơ thủ đầu tiên vô địch hệ thống World Nine Tour là Dương Quốc Hoàng tại Scottish Open 2024 hồi đầu tháng 5 ở Scotland.■

Lan tỏa tập luyện bộ môn thể thao thuyền máy

Đua thuyền máy là hoạt động thể thao cạnh tranh, hấp dẫn, đầy thử thách, mạo hiểm và mang tính giải trí cao. Trong đó, đua thuyền siêu tốc được coi là một trong những môn thể thao ngoạn mục và thú vị nhất trên thế giới...

Mới đây, Đại hội thành lập Liên đoàn Thuyền máy thể thao Việt nam, nhiệm kỳ I (năm 2024-2029) đã diễn ra tại TP Quy Nhơn (Bình Định). Đây là sự kiện có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với những người yêu thích các môn thể thao thuyền máy, giúp những người đam mê hoạt động thể thao thuyền máy tập hợp, đoàn kết và lan tỏa sự yêu thích của mình đối với môn thể thao thể thao đặc sắc này.

Thể thao thuyền máy đóng góp tích cực vào việc thúc đẩy sự phát triển của du lịch

Ông Trần Việt Anh, Chủ tịch Liên đoàn Thuyền máy thể thao Việt Nam cho biết: "Với lợi thế, Việt Nam có nhiều bãi biển đẹp với khí hậu lý tưởng, trải dài khắp đất nước rất thuận lợi để tổ chức việc tập luyện, giải trí và các cuộc thi thể thao trên biển. Đây chính là hoạt động tạo ra sân chơi môn thuyền máy thể thao lành mạnh, giúp nâng cao thể chất và tinh thần cho người tập, góp phần hình thành và xây dựng nguồn lực lượng vận động viên môn thuyền máy thể thao cho Việt Nam". Theo Chủ tịch Liên đoàn Thuyền máy thể thao Việt Nam, Liên đoàn Thuyền máy quốc tế (UIM) thành lập năm 1922, được Ủy ban Olympic quốc tế công nhận. Đến nay đã có 58 quốc gia là thành viên, trong đó, tại khu vực châu Á có 14 thành viên. Thể thao thuyền máy cũng thu hút rất nhiều sự quan tâm của các du khách trong và ngoài nước khi tham gia các hoạt động du lịch trên biển. Qua đó quảng bá hình ảnh, con người, thiên nhiên, thế mạnh và nét đẹp du lịch biển Việt Nam với bạn bè, du khách trong và ngoài nước.

Tại Việt Nam, trong thời gian gần đây, cùng với sự phát triển về kinh tế - xã hội của đất nước, các hoạt động thể thao thuyền máy (thuyền có động cơ) đã hình thành và từng bước phát triển ngày một lớn mạnh. Phong trào tập luyện và thi đấu thể thao thuyền máy, nhất là hoạt động mô tô nước thể thao (Jetski/Aquabike) phát triển khá mạnh mẽ ở các tỉnh, thành phố có bờ biển như: Quảng Ninh, Thừa thiên Huế, Đà Nẵng, Khánh Hòa, Bình Định, Bình Thuận, Kiên Giang...

Ông Nguyễn Hồng Minh, Phó cục trưởng Cục Thể dục thể thao (Bộ VHTTDL) cho biết, Đại hội thành lập Liên đoàn Thuyền máy thể thao Việt Nam nhiệm kỳ I (năm 2024 - 2029) là sự kiện có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với những người yêu thích các môn thể thao thuyền máy, giúp những người đam mê hoạt động thể thao thuyền máy tập hợp, đoàn kết và lan tỏa sự yêu thích của mình đối với môn thể thao thể thao đặc sắc này.

Ông Nguyễn Hồng Minh cũng đề nghị, cần phát triển hệ thống hội viên và các loại hình tập luyện cũng như thi đấu thể thao thuyền máy. Đồng thời, xây dựng và hoàn thiện các giải thi đấu môn thể thao thuyền máy để đưa vào hệ thống thi đấu quốc gia; từng bước đầu tư phát triển lực lượng vận động viên, câu lạc bộ chuyên nghiệp để tham dự các giải thuyền máy quốc tế trong những năm tới.

PHAN HIẾU

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Tây Ban Nha áp dụng một số biện pháp nhằm giảm tải du lịch

Thành phố Barcelona (Tây Ban Nha) là một trong những địa điểm thu hút nhiều du khách trên thế giới ghé thăm. Tuy nhiên, lượng khách du lịch tới thành phố này đang trở nên quá tải và gây ảnh hưởng đến chất lượng cuộc sống của người dân địa phương. Để đối phó với tình trạng quá tải du khách, thành phố Barcelona đang áp dụng biện pháp giới hạn số lượng du khách trong các tour tham quan, hiện giới hạn ở mức 20 người cùng lúc. Chưa dừng lại ở đó, thành phố còn xóa tuyến xe bus 116 khỏi Google Maps vì tuyến xe này giúp họ dễ dàng di chuyển đến Công viên Güell nổi tiếng.

Các biện pháp này nhằm mục đích giảm áp lực lên cơ sở hạ tầng và dịch vụ công cộng, bảo vệ di sản văn hóa và môi trường.

P.M.N

Lở đất gây thiệt hại nặng ở Papua New Guinea

Theo thông báo của trung tâm quản lý thảm họa quốc gia Papua New Guinea, một ngôi làng trên sườn đồi tỉnh Enga đã gần như bị xóa xổ sau khi một phần của ngọn núi Mungalo sạt lở, chôn sống hơn 2.000 người và gây thiệt hại lớn đến nền kinh tế của quốc đảo Thái Bình Dương này.

Chính quyền Papua New Guinea cảnh báo rằng tình trạng sạt lở vẫn đang diễn ra cộng thêm việc mạch nước ngầm không ngừng chảy dưới đống đổ nát, khiến đường trơn trượt, gây nguy hiểm thường trực cho người dân cũng như các đội cứu hộ. 250 ngôi nhà gần đó đã được sơ tán để đề phòng một trận lở đất mới có thể xảy ra. Hiện giới chức nước này vẫn chưa điều tra được nguyên nhân của vụ sạt lở.

K.HÂN

Giới trẻ Trung Quốc thích cưới tiết kiệm

THÁI AN

Các đám cưới ở Trung Quốc hiện nay thường được tổ chức đơn giản, đôi khi không có rước dâu, không thuê phù dâu, phù rể hay xe hoa sang trọng. Những câu chúc cưới hay màn trao hoa cũng thay đổi. Bởi vì định nghĩa hôn nhân của giới trẻ ở quốc gia này cũng khác xưa.

Đám cưới đơn giản của Feng Linrui tổ chức đầu tháng 5 tại tỉnh Liêu Ninh (Trung Quốc) Ảnh: FENG LINRUI

Đầu tháng 5, Feng Linrui, 28 tuổi tổ chức đám cưới ở thành phố An Sơn, tỉnh Liêu Ninh. Cặp vợ chồng trẻ quyết định áp dụng tiêu chí "ba không" (không rước dâu, không có phù dâu và phù rể, cũng không có xe hoa sang trọng). "Các hủ tục như: Chặn cửa nhà gái, tìm và mang giày cho cô dâu hay để cô dâu ngồi trên giường chờ chú rể đến đón đều không cần thiết, là hủ tục lỗi thời", cô Feng nói. Vợ chồng Feng không thích phong tục đám cưới truyền thống vì quá phức tạp nên trì hoãn thời gian dài, dù đã đăng ký kết hôn. Nhưng để hài lòng bố mẹ hai bên, họ đã thỏa hiệp và tổ chức một đám cưới đơn giản. Do loại bỏ các nghi thức không cần thiết nên đám cưới của Feng chỉ tiêu tốn 60.000 tệ, thấp hơn nhiều so với mức trung bình.

Xu Lizhen, 29 tuổi, từng làm phù dâu cho một người bạn và dự hai đám khác nên biết đám cưới truyền thống phức tạp, tốn kém thế nào. Vì vậy, khi kết hôn vào năm ngoái, cô tổ chức buổi lễ đơn giản và thoải mái tại quê chồng thuộc Dinh Khẩu, tỉnh Liêu Ninh. Họ không thuê trang điểm chuyên nghiệp hay trang phục cầu kỳ. Thay vào đó, chú rể mặc bộ đồ công sở, còn cô dâu Xu mặc váy đỏ do địa điểm tổ chức đám cưới cung cấp. Trong lễ cưới, đôi trẻ chia sẻ đoạn video ghi lại hành trình họ đến nhiều thành phố khác nhau trên khắp Trung Quốc trong 6 tháng từ khi đăng ký kết hôn.

Hiện nay, nhiều người trẻ ở Trung Quốc cũng hưởng ứng phong cách tổ chức hôn lễ tối giản. Không ít cô dâu, chú rể còn tự dẫn chương trình cho đám cưới, không thuê váy cưới, dịch vụ trang điểm hay chụp ảnh. Nhiều cặp đôi đang mạnh dạn giảm thiểu tối đa các nghi lễ truyền thống, tổ chức hôn lễ đơn giản với "3 không", "4 không", thậm chí "5 không".

Báo cáo năm 2023 của Youth36kr, đơn vị nghiên cứu về giới trẻ Trung Quốc cho biết, chi phí trung bình cho đám cưới của người trẻ nước này là 147.500 tệ. Tuy nhiên đa số người trẻ cho rằng 30.000 - 50.000 tệ thì hợp lý hơn. Còn kết quả nghiên cứu thực hiện bởi trung tâm khảo sát xã hội của China Youth Daily cho thấy, gần 80% người trẻ ủng hộ xu hướng đám cưới tối giản. 60% cho rằng sự phổ biến của những đám cưới này phản ánh mong muốn về cá tính và tự do của thế hệ trẻ.

Nhà xã hội học Trung Quốc Ai Jun cho rằng, sự đơn giản không phải là phủ nhận đám cưới truyền thống. Đây là cơ hội quay trở lại với ý nghĩa thực sự của đám cưới. Theo ông, đám cưới truyền thống Trung Quốc không rập khuôn và hầu hết gia đình tổ chức lễ cưới tùy theo khả năng kinh tế, chú trọng vào một phong tục cần thiết. Đám cưới phung phí và xa hoa là hình ảnh của giới giàu có và quyền lực.

Theo Wang Yichen, 31 tuổi, chuyên viên tổ chức đám cưới, ngày càng nhiều người trẻ chọn đám cưới đơn giản, nhẹ nhàng. Với 9 năm kinh nghiệm trong ngành, Wang đã lên kế hoạch cho gần 300 đám cưới. Trong số 20-30 đám cưới do cô điều phối hằng năm hiện nay, 95% là đơn giản và thân mật. "Hiện tại, các đám cưới mà chúng tôi lên kế hoạch thường có khoảng 100 khách và nhiều đám cưới chỉ có khoảng 50 khách. Rất nhiều người trẻ thích biến đám cưới thành cuộc gặp mặt với bạn bè cũ", Wang nói.

Theo Wang, những thay đổi trong quan điểm xã hội cũng được phản ánh trong ngành công nghiệp đám cưới. Ví dụ, ngày càng có nhiều người trẻ đón nhận khái niệm môi trường bền vững. Trong các đám cưới do Wang tổ chức, một số đông các cặp đôi yêu cầu hoa dùng trang trí phải cắm thành bó hoa nhỏ và phân phát cho khách mời sau đám cưới, không vứt bỏ. Tục bắt hoa cưới cũng mang thông điệp khác truyền thống. Trước kia, người bắt được hoa được chúc tìm thấy bạn đời lý tưởng, nhưng bây giờ nó đơn giản hơn là chúc người nhận hạnh phúc. Ngay cả định nghĩa về hôn nhân cũng đang thay đổi. Hôn nhân trước đây được coi là việc cô dâu gia nhập nhà trai. Tuy nhiên, ngày nay, các cặp đôi có xu hướng coi hôn nhân là sự kết hợp của hai cá nhân, sự thành lập của một gia đình mới. ■

GÓC BÌNH LUẬN

Lấp đầy khoảng trống

LƯƠNG SAN

Tổng thống Pháp Emmanuel Macron đã có chuyến thăm Đức cấp nhà nước. Đây là chuyến thăm cấp nhà nước đầu tiên của một nguyên thủ Pháp tới Đức sau 24 năm kể từ khi cựu Tổng thống Jacques Chirac đến Đức vào năm 2000.

Chuyến thăm diễn ra trước thềm cuộc bầu cử Nghị viện châu Âu với lịch trình dày đặc, ngoài việc tham dự các sự kiện kỷ niệm đánh dấu sự ra đời của nhà nước Đức thời hậu chiến tại Berlin, hai nhà lãnh đạo cũng tới thành phố Dresden và Muenster ở miền Tây nước Đức, thăm các địa điểm mà hai nước hợp tác về đổi mới công nghệ hoặc an ninh... Điều này cho thấy nỗ lực của hai nước để tìm sự đồng thuận trong các vấn đề quan trọng, với việc ổn định và phát triển bền chặt giữa các cường quốc hàng đầu của Liên minh châu Âu (EU).

Lần công du cấp nhà nước tới Đức của Tổng thống Pháp được xem như một phép thử với quan hệ của hai cường quốc hàng đầu châu Âu. Và sự bền chặt của mối quan hệ này có ý nghĩa rất quan trọng đối với châu Âu. Bởi Đức và Pháp từ lâu đã được coi là động lực của hội nhập châu Âu mặc dù giữa hai nước vẫn có những khác biệt về chính sách và một số vấn đề.

Theo Giám đốc điều hành khu vực châu Âu tại tổ chức tư vấn Eurasia Group Mujtaba Rahman, chuyến thăm là một nỗ lực ở cấp độ chính trị cao nhất để chứng minh rằng mối quan hệ đang tiến triển tích cực.

Tổng thống Đức Frank-Walter Steinmeier cho hay, chuyến thăm của ông Macron tại Đức mấy ngày qua là bằng chứng về tình hữu nghị sâu sắc giữa Pháp và Đức. Đây không chỉ là chuyến thăm cấp nhà nước hiếm hoi trong lịch sử quan hệ Pháp - Đức mà còn là cơ hội để hai cường quốc lớn nhất của EU tìm cách thể hiện sự thống nhất trước thềm cuộc bầu cử Nghị viện châu Âu (EP) vào đầu tháng 6 tới. Đồng thời, hai nước sẽ cố gắng tìm ra điểm chung trong chương trình nghị sự của EU trong 5 năm tới.■